

dannelsen og øget genanvendelse, som regeringen har sat sig i handlingsplanen for miljø og udvikling].

Af Trøjborg (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 16/3 89).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til justitsministeren [om, hvordan regeringen vil forebygge den form for kriminalitet, der især rammer almindelige mennesker i deres dagligdag].

Af Inger Stilling Pedersen (KRF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 17/3 89).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 672

Til industriministeren af:

Svend Andersen (S):

»Vil ministeren sikre, at loven om Dansk Internationalt Skibsregister (DIS) bliver i overensstemmelse med ILO-konventionerne om foreningsfrihed (konvention nr. 87) og retten til at føre kollektive forhandlinger (konvention nr. 89)?«

Skriftlig begrundelse

ILO har behandlet LO's klage over loven om Dansk Internationalt Skibsregister. Afgørelsen går ud på, at fjernelsen af de eksisterende overenskomster for skibe, der indmelder sig i Skibsregistret, er i klar strid med ILO's konventioner om foreningsfrihed og retten til at føre kollektive forhandlinger.

Det bemærkelsesværdige i afgørelsen er, at ILO ud over at konstatere, at der foreligger krænkelse af konventionerne, opfordrer den danske regering til at ændre den vedtagne lov.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Som spørgeren anfører i spørgsmålet, har ILO behandlet LO's klage over DIS-lovene, og der foreligger nu en udtalelse, hvorefter bestemmelserne i § 10, stk. 2 og 3, i DIS-lovene efter ILO's mening ikke harmonerer med ånden i ILO-konventionerne nr. 87 og 89. Rådet har herefter opfordret den danske regering til at ændre loven, således at fuldstændige og frivillige kollektive forhandlinger sikres alle søfarende beskæftiget i danske skibe.

Hertil vil jeg sige, at regeringen ikke mener, at denne udtalelse bygger på korrekte præmisser. Jeg kan føje til, at Arbejdsministeriet for øjeblikket er i færd med en nøje gennemgang af udtalelsen med henblik på udarbejdelse af en detaljeret redegørelse til ILO.

Jeg ser mig derfor ikke i stand til her og nu at tage endelig stilling til ILO's udtalelse, bl.a. fordi Arbejdsministeriets gennemgang endnu ikke er afsluttet. Når overvejelserne er afsluttet, vil jeg over for Folketingets Erhvervsudvalg redegøre for regeringens holdning.

Svend Andersen (S):

Tak for svaret, selv om det ikke var ret imødekommende! Men jeg forstår, at Arbejdsministeriet altså nu skal vurdere spørgsmålet en gang til.

Allerede i februar 1988 blev ministeriet gjort bekendt med, at der var tvivl om, hvorvidt § 10 ville være medholdelig i henhold til ILO-konventionen, og både Udenrigsministeriets retsafdeling og Arbejdsministeriet oplyste, at der ikke var nogen problemer her. Men nu, da afgørelsen foreligger, må man få det indtryk, at Folketinget har truffet sin beslutning ud fra nogle forkerte forudsætninger, for allerede dengang vi behandlede lovforslaget, blev der rejst tvivl om, hvorvidt § 10 var i overensstemmelse med ILO-konventionerne. Det blev altså oplyst fra regeringens side, at det var den ikke, men nu foreligger kendelsen fra ILO, og den siger, at regeringen har overtrådt konventionerne.

Ministeren siger, at det er på et forkert grundlag, men det er jo en lang række præmis-

[Svend Andersen]

ser, der er lagt til grund for afgørelsen. Bl.a. siger man, at man efter indgående at have behandlet sagen og i bevidstheden om, at det ikke er første gang, at regeringen har undladt at overholde konventionerne, opfordrer regeringen til at træffe foranstaltninger. Det er noget ekstraordinært, at man ikke blot nøjes med at sige, at regeringen har overtrådt konventionerne, men altså samtidig pålægger regeringen at sikre, at loven nu bliver bragt i overensstemmelse med de konventioner, som regeringen én gang har tiltrådt.

Det lyder meget beklageligt, at regeringen ikke agter at følge denne henstilling, og derfor vil jeg spørge, om svaret skal forstås sådan, at regeringen ikke agter at efterkomme henstillingen fra ILO.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke giver ham anledning til overvejelser, at man har mistet godt og vel 1.000 danske arbejdspladser, efter at man har fået Dansk Internationalt Skibsregister. Det tyder bl.a. på, at det er en følge af det, der står i loven om DIS om, at man kan lave selektive overenskomster – og man ved jo, at Danmarks Rederiforening har været ude at lave overenskomster bl.a. i Manila og i Singapore – men det, der blev sagt, da man vedtog det i sin tid, var netop det modsatte, nemlig at det skulle skabe flere arbejdspladser.

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg skal til hr. Svend Andersen sige, at regeringen nu vil vurdere den udtalelse, der er kommet fra ILO, og tage endelig stilling, når denne vurdering er afsluttet. Men jeg vil gerne præcisere, hvad jeg allerede har sagt, nemlig at vi ikke mener, det er korrekte præmisser, som er lagt til grund for behandlingen i ILO's råd.

Til hr. Tommy Dinesen skal jeg sige, at jeg har haft lejlighed til skriftligt over for Erhvervsudvalget at svare på det netop stillede spørgsmål. Jeg har egentlig ikke noget nyt at føje til – ud over blot at sige, at når man skal sammenligne beskæftigelse, er det rimeligt at gøre det inden for de samme tidsmæssige terminer. Jeg er helt sikker på, at hr. Tommy Dinesen og jeg kommer til at diskutere dette spørgsmål i juni måned, når der er etårsjubilæum for DIS-lovene, og så synes jeg det vil være mere relevant at tage fat på dette spørgsmål.

Svend Andersen (S):

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvad det så er for præmisser, der kan blive tale om, som ikke skulle have været lagt til grund for denne afgørelse. Regeringen har jo selv både i sit lovforslag og over for ILO meddelt, at baggrunden for, at man gennemførte lovforslaget her, var den betrængte situation, dansk skibsfart var i. Det er netop de præmisser, regeringen selv har lagt til grund, som ILO har haft med i overvejelserne, og hvorom man tydeligt har sagt, at fordi et erhverv har vanskeligheder, er der ingen hjemmel til at søge dem løst ved at hindre lovligt indgåede overenskomster i at træde i kraft.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg noterede mig, at ministeren meget stærkt præciserede over for Folketinget, at regeringen endnu ikke har afsluttet sine overvejelser. Jeg noterede mig også, at ministeren meget klart tilkendegav, at han ikke for nærværende er i stand til at tage endelig stilling til det spørgsmål, som hr. Svend Andersen har stillet, og jeg vil på denne baggrund gerne spørge ministeren, om hans meget klare præciseringer, som jeg her har citeret, skal forstås på den måde, at regeringen ikke har afvist det spørgsmål, som hr. Svend Andersen har stillet.

Det kan vel næppe tænkes, at regeringen efter afslutningen af sine overvejelser vil sætte sig op imod ILO, og derfor går jeg ud fra som en selvfølge, at den, når den har afsluttet sine overvejelser, på loyal vis vil efterkomme ILO's klare tilkendegivelser.

Ole Espersen (S):

Jeg vil ligesom hr. Svend Andersen spørge om, hvad det er for nogle præmisser, man fejlagtigt har lagt til grund hos ILO, og yderligere vil jeg gerne vide, om ministeren er bekendt med, hvor mange gange ILO har konstateret at Danmark har overtrådt disse konventioner, og om det efter ministerens opfattelse er således, at ILO hver gang har lagt gale præmisser til grund.

Nu er det jo sådan efter konventionerne, at der kan nedsættes et undersøgelsesudvalg, som kan undersøge forholdene på stedet, det vil sige komme til København og tale med de respektive ministre. Jeg forstår, at den danske regering hidtil har modsat sig nedsættelse af et sådant udvalg, men vil gerne spørge nu, da det er så og

[Ole Espersen]

så mange gange, det er sket – ministeren ved sikkert hvor mange gange – om det ikke var rimeligt, at et undersøgelsesudvalg fik lejlighed til at komme til København og tale med de berørte ministerier.

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Til hr. Svend Andersen – og det er også en delvis besvarelse til hr. Ole Espersen – skal jeg sige, at jeg ikke her vil gå ind i en nærmere præcisering af præmisserne – det vil taletiden absolut heller ikke tillade – men som jeg netop har nævnt, vil jeg, så snart disse nærmere undersøgelser af udtalelsen er afsluttet, redegøre herfor over for Folketingets Erhvervsudvalg.

Jeg skal til hr. Risgaard Knudsen blot sige, at regeringen ikke har afsluttet sine overvejelser. Når regeringen har afsluttet sine overvejelser, tager den stilling.

Hr. Ole Espersen spørger, hvor mange gange Danmark har overtrådt konventionerne. Det skal jeg ikke kunne svare på – det er jo ikke mit normale område at følge dette. Jeg har hørt nogle tal fra arbejdsministeren, men dem vil jeg ikke referere her, og derfor vil jeg lade denne del af besvarelsen stå åben, eventuelt til arbejdsministeren, hvis man måtte ønske det.

Ole Espersen (S):

Tak! Jeg tror ikke, at industriministeren fik svaret på det sidste spørgsmål: om det ikke var rimeligt, da det nu – kan jeg så oplyse – er femte gang, regeringen får at vide, at den ikke overholder ILO's konventioner, at regeringen inviterede det undersøgelsesudvalg herop, som ILO gerne vil nedsætte, og som man ønsker skal få lejlighed til at besøge Danmark og tale med de respektive ministre.

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg takker for hr. Ole Espersens faktiske svar på det, der blev spurgt om, nemlig at det er fem gange. Når hr. Ole Espersen allerede var klar over det, var der måske ikke så mange grunde til at spørge om det.

Hvad angår spørgsmålet om undersøgelsesudvalget, vil jeg sige, at jeg ikke har haft lejlighed til at rådføre mig med arbejdsministeren om det, og at jeg gerne vil gøre det, inden jeg svarer på dette spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Ole Henriksen: spm. nr. S 535
- Poulsgaard: spm. nr. S 587
- Riishøj: spm. nr. S 594
- Dohrmann: spm. nr. S 610
- Rahbæk Møller: spm. nr. S 618
- Behnke: spm. nr. S 621, 647, 649, 650 og 652
- Ingrid Kjældgaard: spm. nr. S 622, 624–628, 631 og 632
- Ernst B. Schmidt: spm. nr. S 623
- Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 633
- Knud Lind: spm. nr. S 634
- Qvist Jørgensen: spm. nr. S 636
- Lis Noer Holmberg: spm. nr. S 640 og 641
- Poul Nielson: spm. nr. S 642
- Klaus Hækkerup: spm. nr. S 643
- Glistrup: spm. nr. S 644
- Aage Frandsen: spm. nr. S 645
- Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 646
- Hanne Andersen: spm. nr. S 653
- Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 654
- Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 655
- Kofod-Svendsen: spm. nr. S 657
- Arne Melchior: spm. nr. S 658
- Leif Hermann: spm. nr. S 659
- Ingrid Rasmussen: spm. nr. S 660 og 661
- Glønborg: spm. nr. S 662
- Knud Lind: spm. nr. S 665–668
- Jens Thoft: spm. nr. S 669
- Duetoft: spm. nr. S 674

Spm. nr. S 535

Til justitsministeren (8/2 89) af:

Ole Henriksen (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorfor man i forbindelse med udvidelsen af Københavns Lufthavn forbereder paskontrol af nordiske statsborgere, som rejser ind i EF?«

Begrundelse

I debatten op til afstemningen om EF-pakken blev det fra regeringens side hævdet, at den nordiske pasunion kunne bevares fremover.

Noget tyder på, at man alligevel i Københavns Lufthavn forbereder sig på en afskaffelse af den nordiske pasunion.

Svar (14/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Efter den nordiske paskontroloverenskomst er Danmark forpligtet til at foretage paskontrol af alle nordiske statsborgere, som ankommer til Københavns Lufthavn i Kastrup fra et ikkenordisk land. På nuværende tidspunkt er der ikke hos politiet, som varetager grænsekontrollen, eller i Justitsministeriet overvejelser om at ændre disse regler.

Det tilføjes, at Justitsministeriet fra Trafikministeriet har modtaget oplysninger om, at Københavns Lufthavnsvæsen er ved at afslutte en indledende analyse af konsekvenserne for lufthavnen ved indførelsen af EF's indre marked.

Trafikministeriet har endvidere oplyst, at der i denne analyse indgår en række forudsætninger, som på nuværende tidspunkt ikke er afklarede, og som fører til en række alternative løsninger. Blandt forudsætningerne indgår såvel muligheden af, at de øvrige nordiske lande får en ordning med EF, som muligheden af, at de ikke får det, idet det er væsentligt for lufthavnen i denne konsekvensvurdering at få illustreret spændvidden i de problemer, som gennemførelsen af det indre marked vil medføre.

Spm. nr. S 587

Til *udenrigsministeren* (22/2 89) af:

Poulsgaard (FP):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at danske skatteborgere betaler for transport til skole af udenlandske ambassadørers børn, hvilken transport ofte foregår i taxa?«

Begrundelse

Hvis nævnte påstand er rigtig, hvad spørgeren er overbevist om den er, er her et område, hvor der absolut er brug for privatisering. Mig bekendt er de udenlandske ambassadører fritaget for skat, og de vogne, de kører i, er fritaget for registreringsafgift. Ydermere har de fleste ambassadører jo privatchauffør. Med andre ord er der ingen sociale hensyn at tage, og derfor forventer spørgeren, at ministeren straks vil bringe dette sløseri med skatteydermidler til ophør.

Svar (16/3 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der er ingen af de herværende udenlandske ambassadører, der får deres børn transporteret til eller fra skole på det offentliges regning. Det fremgår af et rundspørge, som Undervisnings- og Forskningsministeriet har foretaget blandt kommuner og amtskommuner i hovedstadsområdet.

Så vidt jeg har forstået, er der ca. 5 børn af nogle få udenlandske ambassademedarbejdere af helt andre kategorier end den, som spørgeren henviser til, som visse kommuner yder et buskort til brug ved skolekørsel.

Børn af udenlandsk personale ved de diplomatiske repræsentationer er ikke optaget i folkeregistret. Som følge heraf har de ikke personnumre, og de vil derfor normalt være udelukket fra befordringsordningerne.

Ordningerne administreres og finansieres hovedsagelig af kommunerne og amtskommunerne. Jeg er blevet gjort bekendt med, at man i visse kommuner har truffet beslutning om ikke at yde befordringsgodtgørelse til ambassadeansatte. Jeg har imidlertid ingen anledning til at tro, at de kommuner, som administrerer ordningerne, har udleveret disse kort, uden at der er fornuftige grunde til det.

Spm. nr. S 594

Til *udenrigsministeren* (23/2 89) af:

Riishøj (SF):

»Vil udenrigsministeren som reaktion på de seneste grove overtrædelser af menneskerettighederne i Tjekkoslavakiet, der bl.a. har ført til dommen over forfatteren Vaclav Havel, i EF rejse spørgsmålet om rimeligheden af at give Tjekkoslavakiet de økonomiske fordele, der følger af den indgåede aftale mellem EF og Tjekkoslavakiet om handel med industrivarer, og vil ministeren desuden arbejde for, at lande som Ungarn, Polen og Sovjetunionen, der klart har gennemført fremskridt bl.a. på menneskerettighedsområdet, får en positiv særbehandling i forhold til bl.a. Tjekkoslavakiet og Rumænien?«

Begrundelse

Det er af afgørende betydning, at vi fra dansk side og fra Vestens side reagerer skarpt på de seneste begivenheder i Tjekkoslavakiet. EF har

[Rilshøj]

for nogle måneder siden vedtaget en handelsaftale med Tjekkoslavakiet, der giver Tjekkoslavakiet visse lempelser i industrieksporten til EF.

Denne aftale bør tages op til nyvurdering som konsekvens af de grove menneskerettighedskrænkelser i Tjekkoslavakiet.

Der er ikke tvivl om, at magthaverne i Prag aktivt modarbejder perestrojka- og glasnostpolitikken i Sovjetunionen og er på konfrontationskurs med ikke alene Ungarn, men også den reformvenlige ledelse i Sovjetunionen og samme reformvenlige fløj inden for det polske kommunistparti.

Derfor er det efter spørgerens opfattelse vigtigt, at økonomiske sanktioner ledsages af en positiv særbehandling af de stater i Østeuropa, der i disse år under vanskelige vilkår gennemfører progressive demokratiske, politiske og økonomiske reformer. Sker det ikke, understøtter vi magthaverne i Prag.

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, om udenrigsministeren er indstillet på at arbejde for en sådan differentieret Øst-politik fra bl.a. EF's side.

Udenrigsministeren skal inden længe på besøg i Tjekkoslavakiet.

Svar (21/3 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Ved forhandlingen af EF's aftaler med Sovjetunionen og de andre østeuropæiske lande tages der ud fra langsigtede vurderinger højde for hvert enkelt lands særlige økonomiske og politiske forhold.

Den 5-årige handelsaftale med Tjekkoslavakiet fra december 1988 er således snævrere emnemæssigt og åbner ikke EF's marked i samme grad som EF's aftale med Ungarn fra september 1988.

De tjekkoslovakiske myndigheders manglende respekt for indgåede forpligtelser på menneskerettighedsområdet vil givetvis, såfremt linjen ikke ændres fremover, kunne komme til at påvirke samarbejdets udvikling under den eksisterende aftale såvel som mulighederne for at indgå en ny aftale efter udløbet af den nuværende.

Forhandlingerne med Rumænien om en handels- og samarbejdsaftale til afløsning af den gældende handelsaftale fra 1980 har været fastlåst siden 1987.

Regeringen vil også i fremtiden arbejde for, at EF tager hvert lands særlige økonomiske og politiske forhold i betragtning ved indgåelse af aftaler med Sovjetunionen og de andre østeuropæiske lande.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg under mit officielle besøg i Tjekkoslavakiet for nylig fik lejlighed til klart og udførligt at påtale menneskerettighedskrænkelserne i Tjekkoslavakiet og til at give udtryk for den vægt, Danmark lægger på, at alle lande, herunder Tjekkoslavakiet, opfylder internationale forpligtelser til at respektere og efterleve menneskerettighederne.

Spm. nr. S 610

Til justitsministeren (27/2 89) af:

Dohrmann (FP):

»Bliver indvandrere og såkaldte flygtninge ved indrejsen til Danmark orienteret om demokratets regler, herunder grundlovens § 77 om, at censur og andre forebyggende forholdsregler ingen sinde på ny kan indføres, og bliver det indskærpet den samme personkreds, at når man opholder sig på dansk territorium, er man underkastet danske love og ikke religiøse påbud fra fremmede lande eller personer?«

Begrundelse

Der henvises til den muslimske demonstration i København lørdag den 25. februar 1989, hvor flere tusinde muslimer højlydt krævede censuren genindført og dermed faktisk demonstrerede mod Danmarks riges grundlov. Uden at have læst og dermed uden kendskab til indholdet af den bog, der tilsyneladende har sat sindene i bevægelse, findes det alarmerende, at udlændinge ikke respekterer dansk lovgivning på dansk område.

Svar (14/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Det kan oplyses, at der ikke gives udlændinge, der kommer til Danmark, oplysninger af den specifikke karakter, der henvises til i spørgsmålet.

Generelt må det antages, at udlændinge, der befinder sig i Danmark, er bekendt med de frihedsrettigheder, som det danske samfund bygger på, og med, at den danske lovgivning skal overholdes.

Spm. nr. S 618

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (2/3 89) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil det bebudede storstilede fødevareteknologiprogram medføre en styrkelse af forskningen i Levnedsmiddelstyrelsen?«

Begrundelse

Ifølge ministerens pressemeddelelse af 24. februar 1989 agter regeringen at iværksætte et storstilet fødevareteknologiprogram.

Samtidig har sundhedsministeren bebudet nedskæringer i Levnedsmiddelstyrelsen med seks personer i 1989 og 12 i 1990. Sammen med allerede planlagte besparelser er der nu tale om en nedskæring af styrelsen i perioden 1989-92 på ca. 10 pct. Nedskæringen formodes i særlig grad at ramme forskningsaktiviteterne.

Formodentlig har sundhedsministeren truffet sin beslutning, før hun kendte regeringens nye planer om at satse på fødevareteknologi. Spørgeren formoder derfor, at undervisnings- og forskningsministeren har gjort sundhedsministeren opmærksom på, at regeringens politik er en styrkelse og ikke en svækkelse af levnedsmiddelforskningen.

Svar (10/3 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Bag regeringens udpegning af fødevareteknologi som et nyt indsatsområde i forbindelse med fremlæggelsen af regeringens strategiske forsknings- og udviklingsprogram 1990-93 ligger ønsket om at styrke indsatsen inden for et meget vigtigt dansk område. Indsatsen skal især være rettet mod fremstilling af nye, sunde fødevarer produceret ved miljøvenligere processer. Det vil også fremover være i Levnedsmiddelstyrelsens interesse, at der lægges vægt på produktion og salg af sunde, ernæringsrigtige fødevarer. Levnedsmiddelstyrelsens opgaver vil ligge inden for kontrol og overvågning af de producerede levnedsmidlers kvalitet og indhold.

Ved beslutningen om at styrke fødevareteknologisk forskning og udvikling er der ikke taget stilling til, hvor forskningsopgaverne vil blive placeret. Det er i den forbindelse regerin-

gens opfattelse, at der bør ske en prioritering og koncentration omkring de mest konkurrencedygtige forskningsmiljøer.

Spm. nr. S 621

Til *justitsministeren* (3/3 89) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren øjeblikkelig inddrage opholdstilladelsen for de iranere, der opholder sig i Danmark med asylstatus, og som har deltaget i de seneste pro-Khomeiny-demonstrationer?«

Begrundelse

Vi har, siden Khomeiny udstedte en dødsordre over forfatteren Salman Rushdie, oplevet, at iranere i Danmark offentligt har tilkendegivet, at de er parate til at »indløse Khomeinys check«. Vi har ligeledes oplevet, at iranere har deltaget i demonstrationer til fordel for Khomeinys politik.

De iranske flygtninge, vi har i Danmark, har opnået asyl, fordi man har vurderet, at de var forfulgt af præstestyret i Iran. Når de offentligt tilkendegiver deres sympati for og støtte til Khomeiny, kan det ikke harmonere med en asylstatus, hvorfor deres opholdstilladelse øjeblikkelig må inddrages.

Svar (14/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, hvis de forhold, der dannede baggrund for opholdstilladelsen, ikke længere er til stede.

For så vidt angår flygtninge, som har fået meddelt asyl efter udlændingelovens § 7, indeholder lovens § 19, stk. 2, den begrænsning, at opholdstilladelse alene kan inddrages efter § 19, stk. 1, i indtil 2 år efter asylansøgningens indgivelse.

Det er Direktoratet for Udlændinge og i tilfælde af klage Flygtningenævnet, som træffer afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 7.

Justitsministeriet kan således ikke træffe afgørelse i sager om inddragelse af opholdstilladelse til flygtninge.

Spm. nr. S 622

Til *skatteministeren* (3/3 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvilke offentlige institutioner der i forbindelse med den forestående nedsættelse af indkomstskatten skal privatiseres, pålægges besparelser og/eller pålægges at indføre brugerbetaling?«

Begrundelse

Ministeren er i adskillige medier citeret for på Venstres EF-landsmøde i Århus at have udtalt, at indkomstskatten skal nedsættes. Denne nedsættelse skal finansieres af privatiseringer, offentlige besparelser og brugerbetaling.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 624).

Spm. nr. S 623

Til *miljøministeren* (3/3 89) af:

Ernst B. Schmidt (FP):

»Hvilke kommentarer har ministeren til oplysningerne i Børsen den 1. marts 1989 om, at norske forskere mener, at konstateringen af ozonhullet skyldes en målefejl, og hvilke kommentarer har ministeren til, at Poul Sommer fra plastindustrien har udtalt, at »vi kender godt til protesten fra de norske CFC-brugere, men vi vurderer, at der er så megen politisk prestige på spil og så mange teknologiske og økonomiske ressourcer sat ind på at finde alternativer til freon, at løbet er kørt. Men vi kan bruge ozondiskussionen til illustration af, hvor forsigtig man skal være med at sætte en hel masse i gang uden at være sikker i sin sag?«

Svar (14/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Ozonhullet over Antarktis må betragtes som en veldokumenteret kendsgerning baseret på landbaserede målinger, satellitbaserede målinger, ballonbårne målinger samt målinger foretaget med fly.

Der er en til vished grænsende sandsynlighed for, at ozonhullet skyldes emission af CFC og haloner kombineret med de meget specielle meteorologiske forhold over Antarktis.

Også over andre dele af Jorden er der – baseret på en meget omfattende analyse af de sidste ca. 20 års ozonmålinger – konstateret en nedbrydning af ozonlaget, der er størst på høje breddegrader.

Der er således efter min opfattelse særdeles god grund til at afvikle brugen af CFC. Denne opfattelse deles af de øvrige EF-lande, hvilket kom til udtryk på rådsmødet for miljøministrene den 2. marts.

Spm. nr. S 624

Til *skatteministeren* (3/3 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor meget indkomstskattetrykket skal nedsættes til næste år, samt hvordan nedsættelsen skal foregå (forhøjelse af den skattefrie bundgrænse, nedsættelse af skatteudskrivningsprocenten eller andet)?«

Begrundelse

Skatteministeren er citeret i adskillige medier for på Venstres EF-landsmøde i Århus at have udtalt, at indkomstskatten skal nedsættes.

Svar (14/3 89):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Regeringen overvejer for øjeblikket, hvilke ændringer i det samlede skattesystem og den økonomiske politik i øvrigt der er behov for som led i forberedelse til EF's indre marked. I disse overvejelser indgår nedsættelse og omlægning af beskatningen, privatisering, offentlige besparelser og brugerbetaling.

Regeringen regner med omkring 1. juni 1989 at fremlægge en samlet plan. Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt besvare spørgsmålet mere konkret.

Spm. nr. S 625

Til *skatteministeren* (3/3 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren gøre rede for, hvor stort et ekstra provenu forhøjelsen af selskabsskatten fra 40 til 50 pct. har indbragt statskassen?«

Begrundelse

Forhøjelsen af selskabsskatten forekommer at være hæmmende for det private erhvervslivs udfoldelsesmuligheder, og det er derfor interessant at få afdækket, om der er overensstemmelse mellem eventuelle negative og positive effekter af forhøjelsen.

Svar (14/3 89):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Selskabsskatteprocenten blev forhøjet fra 40 pct. til 50 pct. med virkning fra skatteåret 1986-87, som stort set svarer til indkomståret 1985.

I nedenstående oversigt er vist det samlede selskabsskatteprovenu for stat og kommuner under ét for indkomstårene 1985-87. Endvidere er der i oversigten anført det merprovenu, som forhøjelsen af satsen umiddelbart har medført. Det umiddelbare merprovenu udgør 20 pct. af selskabsskatteprovenuet.

Indkomstår	1985 mia. kr.	1986 mia. kr.	1987 mia. kr.
Selskabsskatteprovenu	20,7	15,6	15,2
Umiddelbart merprovenu	4,1	3,1	3,0

Forhøjelsen af selskabsskatteprocenten har herudover en række afledede virkninger på de samlede offentlige indtægter, idet ændringer i selskabsbeskatningen påvirker den samlede økonomiske aktivitet i samfundet. Det er ikke muligt at kvantificere disse virkninger.

Det må ved vurderingen af forhøjelsen af selskabsskatten erindres, at den blev gennemført som et element i et indkomstpolitisk indgreb, hvori der blandt andet indgik en overenskomstløsning med begrænsede lønstigninger, bunden opsparring og avancebegrænsninger (helhedsløsningen marts 1985).

Regeringen er opmærksom på de problemer, som en høj selskabsskattesats medfører for erhvervslivets konkurrenceevne og konsolidering. Disse forhold indgår da også centralt i regeringens overvejelser omkring hele erhvervsbeskatningen på tærsklen til EF's indre marked.

Spm. nr. S 626

Til *kommunikationsministeren* (3/3 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor stort et beløb de forestående privatiseringer af KTAS, herunder privatiseringerne af erhvervssektionen og telefonbøgerne m.v., ventes at ville indbringe statskassen?»

Svar (10/3 89):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Der er ikke tale om forestående privatiseringer af KTAS.

KTAS' bestyrelse har i januar 1989 truffet principiel beslutning om etablering af to datterselskaber til varetagelse af visse af selskabets aktiviteter på konkurrenceområderne. Der er tale om et handels- og serviceselskab, der skal varetage afsætningen af liberaliserede terminalprodukter, og et selskab, der skal varetage udgivelse af telefonbøger. Begge datterselskaber vil være 100 pct. ejet af KTAS, hvorfor statskassens andel af KTAS – herunder de to datterselskaber – ikke vil ændres.

Spm. nr. S 627

Til *kommunikationsministeren* (3/3 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvilke dele af KTAS der er privatiseret, og hvilke dele der forberedes privatiseret f.eks. ved oprettelse af forskellige datterselskaber og lignende?»

Svar (10/3 89):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

KTAS er et aktieselskab med en aktiekapital på 150 mio. kr., hvoraf staten ejer ca. 54 pct. Der er ikke planer om at ændre denne ejerandel.

Idet der i øvrigt henvises til svar af d.d. på spørgsmål nr. S 626, kan det oplyses, at de foreliggende planer om oprettelse af datterselskaber og lignende ikke indebærer privatisering. Datterselskaberne vil være 100 pct. ejet af KTAS. Statens ejerandel ændres således ikke som følge af etableringen af datterselskaberne.

Spm. nr. S 628

Til *skatteministeren* (3/3 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, om det er muligt at privatisere offentlige institutioner, således at privatiseringerne får en fremmede effekt for den private opsparring, og i bekræftende fald hvilke institutioner det drejer sig om?»

[Ingrid Kjældgaard]

Begrundelse

Skatteministeren har i besvarelser på tidligere spørgsmål betonet, at skattnedsættelser vil skade betalingsbalancen. Da betalingsbalancen er af stor betydning i regeringens økonomiske politik, har regeringen af den grund ifølge skatteministeren undladt at nedsætte skatte-trykket.

Skatteministeren er for nylig fremkommet med udtalelser om, at fra 1990 skal indkomstskatterne nedsættes. Det forekommer derfor med udgangspunkt i skatteministerens betoning af betalingsbalancens betydning logisk, at man vælger at privatisere institutioner, der vil have en opsparingsfremmende effekt.

*Svar (14/3 89):***Skatteministeren (Fogh Rasmussen):**

Privatisering af opgaver, der for øjeblikket løses i offentligt regi, må forventes at medføre mere effektiv drift med samfundsmæssige besparelser til følge. Derigennem kan der skabes

plads til skattelettelser. Om dette medfører en forøgelse af den private opsparing, afhænger af den nærmere udformning af skattelettelserne.

I regeringens »Handlingsplan for afbureaukratisering«, der blev fremlagt i december 1988, er der opregnet en række mulige emner for privatisering.

Spm. nr. S 631Til *finansministeren* (3/3 89) af:**Ingrid Kjældgaard (FP):**

»Kan ministeren oplyse, hvordan forholdet mellem offentligt og privat forbrug er i Danmark sammenlignet med OECD-gennemsnittet og EF-gennemsnittet?«

*Svar (20/3 89):***Finansministeren (Palle Simonsen):**

Nedenfor ses af tabel 1 den reale udvikling i det offentlige og private forbrug i henholdsvis Danmark, EF (gennemsnitligt) og OECD (gennemsnitligt).

*Tabel 1**Det offentlige og det private forbrug 1981–1987 i faste priser i Danmark, EF og OECD*

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Danmark (mia. kr.)							
Offentligt forbrug	102,3	105,5	105,5	105,1	107,6	109,1	110,9
Privat forbrug	204,0	206,9	212,2	219,5	231,5	240,3	237,9
EF (mia. US \$)							
Offentligt forbrug	532,2	540,1	548,8	557,6	568,7	582,9	595,8
Privat forbrug	1.690,9	1.704,4	1.731,7	1.755,9	1.799,8	1.868,2	1.937,4
OECD (mia. US \$)							
Offentligt forbrug	1.328,0	1.350,6	1.372,2	1.413,4	1.481,2	1.533,1	1.566,8
Privat forbrug	4.692,5	4.758,2	4.910,4	5.072,5	5.255,1	5.460,0	5.634,7

Kilde: OECD

Tabel 2 nedenfor viser forholdet mellem offentligt og privat forbrug.

*Tabel 2**Det offentlige forbrug i pct. af det private forbrug 1981–87 i Danmark, EF og OECD*

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Danmark (pct.)	50,2	51,0	49,7	47,9	46,5	45,4	46,6
EF (pct.)	31,5	31,7	31,7	31,8	31,6	31,2	30,8

[Finansministeren]

OECD (pct.)	28,3	28,4	27,9	27,9	28,2	28,1	27,8
-----------------------	------	------	------	------	------	------	------

Kilde: OECD

Spm. nr. S 632Til *finansministeren* (3/3 89) af:**Ingrid Kjældgaard (FP):**

»Kan ministeren oplyse, om regeringen påtænker at søge at stimulere den private opsparring, og i bekræftende fald hvilken form for motivation der søges anvendt?«

Begrundelse

Af finansredegørelsen fra december 1988 fremgår det, at en øget privat opsparring ville være ønskelig, idet den samlede opsparring der ved ville kunne forøges.

Til fremme af den private opsparring eksisterer der forskellige typer virkemidler. En naturlig måde at fremme den private opsparring på kunne være, at bestemte offentlige ydelser blev privatiseret eller blev pålagt brugerbetaling, således at brugerne for ydelser af mere kostbar karakter måtte etablere en opsparring eller tegne forsikringer.

Svar (14/3 89):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Opsparingen i Danmark er ganske rigtig for lille. Det vidner de fortsatte underskud på betalingsbalancen om, selv om de er blevet nedbragt markant i de senere år. Det er regeringens politik at søge opsparringen øget, så der ikke mere bliver tale om løbende underskud over for udlandet, således at der kommer et tydeligt fald i den høje udlandsgæld set i forhold til bruttonationalproduktet.

Skattereformen og kartoffelkuren har rettet mærkbart op på opsparringen hos husholdningerne. Den vedvarende effekt af disse foranstaltninger skønnes at være en forøgelse af husholdningernes opsparingskvote med 1-2 procentenheder. Men i betragtning af det historisk strukturelle opsparingsunderskud i den private sektor er der behov for en yderligere stigning.

Regeringens klare satsning på at holde en lav inflation her i landet bidrager til at stimulere den private opsparring.

En større udbredelse af arbejdsmarkedspensioner vil på lidt længere sigt kunne bidrage til

den nødvendige stigning i den private opsparring, jf. resultaterne fra Arbejdsmarkedspensionsudvalget.

Herudover overvejer et embedsmandsudvalg under Økonomiministeriet supplerende ordninger til fremme af den private opsparring. Udvalgets rapport forventes tilstillet regeringen inden sommerferien.

Der henvises endelig til økonomiministerens bemærkninger ved førstebehandlingen den 23. februar 1989 i Folketinget af Kristeligt Folkepartis forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et udvalg vedrørende fremme af privat opsparring.

Spm. nr. S 633Til *statsministeren* (3/3 89) af:**Kirsten Jacobsen (FP):**

»Kan statsministeren oplyse, hvor meget den samlede udgift for Danmark har været ved at deltage i Nordisk Råds session i Stockholm?«

Begrundelse

I besvarelsen ønskes specificeret udgifterne for og antallet af 1) parlamentarikere, 2) ministre og 3) embedsmænd.

Desforuden bedes det oplyst, hvor store udgifter pr. år der samlet anvendes til Nordisk Råd og til Nordisk Ministerråd inklusive diverse udvalg og kommissioner.

Foreløbigt svar (10/3 89):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg har bedt ministeren for nordisk samarbejde iværksætte en undersøgelse af de samlede udgifter ved danske ministres og embedsmænds deltagelse i Nordisk Råds session i Stockholm den 27. februar-3. marts 1989. Når denne opgørelse foreligger, vil jeg vende tilbage til sagen.

For så vidt angår udgifterne ved parlamentarikernes deltagelse i sessionen gør jeg opmærksom på, at udgifterne herved afholdes over Folketingets budget.

Spm. nr. S 634

Til *miljøministeren* (6/3 89) af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren redegøre for den bureaukratiske slendrian, der er udvist i forbindelse med EF-Kommissionens tilbud om støtte til bevaring af historiske værdifulde bygninger, mindesmærker og fortidsminder inden for den danske kulturarv, og herunder redegøre for udsendelsen af ansøgningsskemaer til landets primærkommuner?«

Begrundelse

Den 15. december 1988 fremsendte den kommitterede i kulturhistoriske anliggender i Miljøministeriet en skriftlig meddelelse til den administrative informationstjeneste i Kommunernes Landsforening, hvor man bl.a. tilkendegav tidsfristen for rettidig indsendelse af ansøgningsskemaer til EF-Kommissionen.

Den 8. februar 1989 skulle eventuelle ansøgninger fra primærkommunerne være afleveret til De Europæiske Fællesskabers kontor i Bruxelles. I modsat fald ville ansøgningen ikke blive godkendt for 1989.

Først den 26. januar 1989 sendte det administrative informationskontor i Kommunernes Landsforening brevet til primærkommunerne, og det var fremme dagen efter, det vil sige 12 dage før ansøgningen skulle ligge på EF's bord i Bruxelles. Reelt havde primærkommunerne kun otte hverdage til at bedømme, hvilke historiske værdifulde bygninger, mindesmærker og fortidsminder der skønnedes bevaringsværdige i en sådan grad, at man ville søge om EF-midler. Der var altså otte dage til det forberedende arbejde, udfærdigelse af ansøgninger samt behandling på almindelig vis på møder i kulturudvalg og i kommunalbestyrelser.

EF har for 1989 afsat i alt 20 mio. kr. til formålet.

Det er spørgerens indtryk, at den bureaukratiske slendrian, som har været udvist i forbindelse med den administrative information, har medvirket til, at man fra dansk side ikke har været i stand til at udnytte de tilskud, som EF har afsat. Det skal bemærkes, at Danmark qua sit medlemskab selv er med til at betale til den kulturbevarende fond.

Svar (14/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Med skrivelse af 28. november 1988 fra Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber forudskikkedes, at der senere fra Kommissionen ville blive sendt et sæt ansøgningsskemaer til brug for ansøgninger om støtte til bevarelse og fremme af den danske kulturarv fra Fællesskaberne, samt at der senere ville blive optaget meddelelse herom i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Kommissionen anmodede samtidig om, at offentligheden ville blive gjort bekendt med ansøgningsskemaerne og ansøgningsskemaerne. Tidsfristen for indlevering af ansøgningsskemaer var af Kommissionen angivet til at være den 8. februar 1989, en tidsfrist, som ikke kunne overskrides.

Så snart Miljøministeriet, den kommitterede i kulturhistoriske anliggender, havde modtaget ansøgningsskemaerne, udsendtes en pressemeddelelse den 15. december 1988 om støttemuligheden til et bredt udsnit af landets dagblade og tidsskrifter, herunder Danske Kommuner og Danmarks Amtsråd, ministerier, organisationer m.v.

Meddelelsen om støttemuligheden fra Kommissionen blev optaget i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. C 308/1 dateret 3. december 1988.

Endvidere henvendte Miljøministeriet, den kommitterede i kulturhistoriske anliggender, sig i skrivelse af 28. december 1988 direkte til Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i Danmark, idet man gjorde opmærksom på støttemuligheden og den korte tidsfrist samt fremsendte såvel ansøgningsskemaer og meddelelser og oplysninger i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. C 308 som pressemeddelelsen.

At Kommunernes Landsforening først den 26. januar 1989 efter at have modtaget oplysninger om støttemuligheden både den 15. december 1988 og den 28. december 1988 orienterer sine medlemmer ved en rundskrivelse, har Miljøministeriet ikke bemærkninger til.

Jeg kan tilføje, at der fra dansk side rettidigt er indkommet et meget stort antal ansøgninger, som langt overstiger de reelle muligheder for at opnå støtte fra Kommissionen.

Spm. nr. S 636

Til *udenrigsministeren* (6/3 89) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Hvilke initiativer mener regeringen er nødvendige for at forbedre de irakiske flygtninges situation i Tyrkiet, og hvilket beredskab har Danmark for gennem FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR) og på anden vis at hjælpe de irakiske flygtninge?«

Svar (20/3 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringen har vedholdende arbejdet for, at de irakisk-kurdiske flygtninges situation i Tyrkiet forbedres, og har ydet følgende konkrete hjælp: Den 22. september 1988 besluttede regeringen at yde et bidrag på 2 mio. kr. gennem Dansk Røde Kors til Tyrkisk Røde Halvmånes hjælpeprogrammer for de irakiske flygtninge i Tyrkiet. I december 1988 betalte Danida for indkøb og transport af 16 tons brugt tøj til de irakisk-kurdiske flygtninge i Tyrkiet, ligeledes gennem Dansk Røde Kors.

I januar 1989 fremkom FN's Flygtningehøjkommissær med et meget omfattende forslag til hjælpeordninger for de ca. 37.000 irakiske kurdere, som opholder sig i Tyrkiet. Forslaget omfatter opførelse af boliger og nødvendige faciliteter såsom skoler, moské, sundhedscenter, butikker, postkontor og administration. Dertil kommer afholdelse af løbende udgifter til fødevarer, beklædning, varme, elektricitet, sundhedsvæsen, skoler m.v. Dette omfattende forslag er stadig genstand for løbende forhandling mellem de tyrkiske myndigheder og Flygtningehøjkommissæren. Den tyrkiske regering har påtaget sig at levere mad og beklædning, hvilket vil nedbringe projektomkostningerne.

FN's Flygtningehøjkommissær vil ikke kunne udsende appel om international bistand, før de igangværende forhandlinger med den tyrkiske regering er afsluttet. Det forekommer sandsynligt, at de samlede projektomkostninger vil beløbe sig til 50-55 mio. US dollars (360-396 mio. kr. ved kurs 720), hvortil den tyrkiske regering også vil bidrage.

Under mit besøg i Tyrkiet den 9.-10. marts 1989 gav jeg tilsagn om, at Danmark var rede til at yde et bidrag i størrelsesordenen 4 mio. kr. til Flygtningehøjkommissærens program for de irakisk-kurdiske flygtninge i Tyrkiet, så snart appel om international bistand udsendes af Flygtningehøjkommissæren.

Regeringen er også på anden vis rede til at hjælpe de irakiske flygtninge i Tyrkiet. I 1988 modtog Danmark 125 iranske flygtninge fra Tyrkiet som led i et arrangement mellem de tyrkiske myndigheder, FN's Flygtningehøjkommissær og tolv vestlige lande. Arrangementet vil blive fortsat i 1989, og det er sandsynligt, såfremt der viser sig behov herfor, at arrangementet vil kunne udvides til også at omfatte irakiske flygtninge i Tyrkiet.

Spm. nr. S 640

Til undervisnings- og forskningsministeren (7/3 89) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Hvad agter ministeren at foretage med hensyn til det stigende forbrug af stoffer blandt vore skolebørn?«

Begrundelse

Ole Ravn Thomsen, medlem af Alkohol- og Narkotikarådet og Skole & Samfund, kom med følgende udtalelse i Radioavisen den 6. marts 1989 kl. 7.00: »Hash er kommet for at blive, og det må såvel forældre som lærere leve med.«

Samme spørgsmål har jeg stillet til sundhedsministeren.

Svar (17/3 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Der er ingen aktuelle oplysninger hverken fra folkeskolen eller ungdomsuddannelserne, der bekræfter de oplysninger om stigende forbrug af rusmidler, som bl.a. Ole Ravn Thomsen fra Skole & Samfund er citeret for i medierne.

Alkohol- og Narkotikarådet oplyser tværtimod, at forbruget af hash og andre stoffer har været faldende siden 1970'erne. Aktuelle undersøgelser fra forskellige egne af landet viser, at ca. 2 pct. af eleverne har prøvet hash inden for 14 dage. De alarmerende avisartikler er tilsyneladende baseret på nogle enkelte skoler, hvor et misbrug finder sted i en enkelt klike.

Selv om tallet er lille, er jeg helt uenig med Ole Ravn Thomsen om, at hash er kommet for at blive, og at det skal vi leve med. Tværtimod må der ud over den eksisterende indsats tages skridt til fortsat at styrke den forebyggende undervisning, som den f.eks. foregår i folkeskolen i det obligatoriske emne sundhedslære.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Jeg vil derfor anmode Læseplanudvalget, som i øjeblikket arbejder med en revision af læseplanen for sundhedslære, om at give forebyggende undervisning om rusmidler høj prioritet og i øvrigt følge udviklingen i anvendelsen af rusmidler blandt børn og unge nøje med henblik på yderligere eventuelle tiltag.

Desuden vil jeg sikre, at informationen om risikoen ved brug af hash og andre rusmidler forstærkes i de vejledningsmaterialer, som ministeriet udgiver.

Tilsvarende vil jeg informere ministeriets fagkonsulenter om, at de gennem deres kontakter til skolerne skal være opmærksom på problemet og melde tilbage om misbrugets omfang og eventuelle stigning.

På nuværende tidspunkt finder jeg dog ingen anledning til at iværksætte landsdækkende drastiske informations- eller skrækkampagner for ikke unødigt at gøre noget specifikt alment og for ikke at forurolige forældrene på et usikkert grundlag.

Spm. nr. S 641

Til *sundhedsministeren* (7/3 89) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Hvad agter ministeren at foretage med hensyn til det stigende forbrug af stoffer blandt vore skolebørn?«

Begrundelse

Ole Ravn Thomsen, medlem af Alkohol- og Narkotikarådet og Skole & Samfund, kom med følgende udtalelse i Radioavisen den 6. marts 1989 kl. 7.00: »Hash er kommet for at blive, og det må såvel forældre som lærere leve med.«

Samme spørgsmål har jeg stillet til undervisnings- og forskningsministeren.

Svar (14/3 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Når spørgsmålet om skoleelevernes brug af stoffer i disse dage optager sindene, er det formentlig på grund af den presseomtale, Ole Ravn Thomsen har fået på den i begrundelsen for spørgsmålet nævnte udtalelse om, at »hash er kommet for at blive, og det må såvel forældre som lærere leve med«.

Det er anført i begrundelsen, at Ole Ravn Thomsen er medlem af Alkohol- og Narkotika-

rådet. Det er ikke tilfældet. Han er medlem af Alkohol- og Narkotikarådets repræsentantskab som repræsentant for Skole & Samfund.

I spørgsmålet ligger en konstatering af et stigende forbrug af stoffer blandt skoleelever. Det synes dog ikke at være tilfældet. De sidste større lokale undersøgelser blandt skoleelever viser, at skoleelevers forbrug af forskellige stoffer er faldende.

Jeg er enig i, at problemet med stoffer blandt skolebørn skal tages alvorligt. I de nævnte undersøgelser har ca. 2 pct. af de adspurgte røget hash inden for de sidste 14 dage. Men jeg vil gerne advare mod disse hurtigt opståede katastrofemeldinger. Med mellemrum – når der i et enkelt lokalområde ses en stigning i brugen af stoffer – vækker det opsigt og angst i voksengruppen.

Oplysningsarbejdet er en langvarig holdningsbearbejdning, hvor de unge selv, forældrene, pædagogerne m.v. spiller en rolle. Støtte til denne holdningsbearbejdning gives ikke ved her og nu-reaktioner, men ved en vedvarende bearbejdning af de involverede. I den proces er pædagoger, forældre, voksne og de andre unge vigtige faktorer, som skal støttes af de amtslige konsulenter, af Alkohol- og Narkotikarådet samt naturligvis af de berørte ministerier.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Alkohol- og Narkotikarådet er ved at producere en pjece, der henvender sig til forældre. Denne pjece tager udgangspunkt i de unges brug af amfetamin, men vil også indeholde gode råd til forældre, der er urolige for deres børns eksperimenteren med andre stoffer. Alkohol- og Narkotikarådet vil endvidere i nær fremtid tage stilling til et forslag om brug af ressourcer til forbrugsundersøgelser, som skulle give information om det aktuelle stofbrug hurtigere, end det har været muligt før. Endelig skal rådet behandle et forslag om videreuddannelse af de amtslige alkohol- og narkotikakonsulenter. Skoleelevers forhold til stoffer vil naturligt indgå i en sådan efteruddannelse.

Spm. nr. S 642

Til *trafikministeren* (7/3 89) af:

Poul Nielson (S):

»Vil ministeren bekræfte, at fastsættelsen af havnetaksten for udskibning af råolie i Fredericia for 1989 er sket efter en henvendelse til Tra-

[Poul Nielson]

fikministeriet fra Mærsk Olie og Gas A/S og uden forudgående forhandling med Fredericia Kommune, således som det ellers er foreskrevet i lov om trafikhavne?»

Begrundelse

I et brev af 4. januar 1989 til den daværende trafikminister stillede jeg samme spørgsmål. Den nuværende trafikminister besvarede dette brev den 23. januar 1989 uden overhovedet at berøre sagen, og heller ikke en fornyet fremsendelse den 25. januar 1989 af det oprindelige brev har ført til noget svar.

Den ensidigt dikterede nedsættelse af taksten fra ca. 1,80 kr. til 80 øre/t vil give Fredericia Havn et direkte tab på omkring 3 mio. kr. i 1989. Dette skal ses i lyset af, at taksten i de foregående år allerede var blevet reduceret fra 6 kr./t. Lovens procedurekrav om, at taksterne fastsættes af trafikministeren efter forhandling med havnebestyrelsen, ses ikke at være overholdt i denne sag.

Svar (15/3 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Efter forhandling med Fredericia Kommunalbestyrelse, Dansk Olieforsyning A/S og Mærsk Olie og Gas A/S fastsatte Trafikministeriet i brev af 18. februar 1988 en særordning for vareafgiften af råolie over Fredericia Havn. Vareafgiften blev fastsat således, at havnen i 1988 inkl. skibsafgifter skulle have en indtægt på udskibning af råolie på ca. 8 mio. kr.

Baggrunden for særordningen var ønsket om at reducere de meget betydelige indtægter, som Fredericia Havn har haft efter overdragelsen i 1984 af Dansk Shells hidtidige private havneanlæg på Skanseodde til Fredericia Havn. Havnens investering i forbindelse med overtagelsen var ca. 12 mio. kr. Havnen fik garanti for en årlig indtægt på 2,5 mio. kr. i en periode på 15 år. Det samlede garantibeløb blev fastsat til 37,5 mio. kr.

Som følge af stigningen i råolieproduktionen havde Fredericia Havn imidlertid allerede med udgangen af 1987 haft en vareafgiftsindtægt på ca. 52 mio. kr., og det forekom helt uholdbart, at Fredericia Havn fortsat skulle indkassere mere end 20 mio. kr. om året på denne omsætning.

I det nævnte brev af 18. februar 1988 præciseredes det, at takstfastsættelsen, som gjaldt til udgangen af 1988, ville kunne ændres, hvis omstændighederne, herunder udviklingen i råolieomsætningen, måtte tilsige dette. Ministeriet anmodede derfor samtidig kommunalbestyrelsen om pr. 1. oktober 1989 at indsende en opgørelse over den mængde råolie, der i tiden fra 1. januar 1988 er indladet i Fredericia Havn.

Havnen indsendte med brev af 30. september 1988 de ønskede oplysninger og fremkom samtidig med en indstilling om fastsættelse af vareafgiftstaksten for året 1989.

Endvidere indsendte Mærsk Olie og Gas A/S med brev af 10. oktober 1988 oplysninger om forventet samlet råolieudskibning over Fredericia i 1988 samt den forventede udskibning i 1989.

På basis af disse oplysninger fastsattes for året 1989 i brev af 22. december 1988 vareafgiftstaksten for råolie udskibet over Fredericia Havn.

Ved fastsættelsen tilsigtes, at havnen i 1989 får skibs- og vareafgiftsindtægter for råolieomsætningen på 8.320.000 kr. svarende til det ovenfor nævnte provenu på 8 mio. kr. med tillæg af den generelt for trafikhavnene pr. 1. januar 1989 gennemførte 4 pct.s stigning i skibs- og vareafgifterne.

Der blev ved fastsættelsen set bort fra, at Fredericia Havns indtægtsprovener fra olieomsætningen i 1988 har været op mod 2 mio. kr. større end det oprindelig forudsatte indtægtsniveau på 8 mio. kr.

Mærsk Olie og Gas A/S har på den givne foranledning oplyst, at der ikke er ændring i det i selskabets brev af 10. oktober 1988 givne skøn over råolieudskibningen over Fredericia Havn i 1989.

Som tidligere nævnt fastsatte ministeriet råolievareafgiftstaksten efter modtagelsen af indstilling fra de to parter, hvoraf Fredericia Kommunalbestyrelse henstillede, at vareafgiftstaksten for råolie ikke blev fastsat lavere end mellemste vareafgiftstakst, alternativt således, at havnen gennemsnitlig for alle tons opnåede en vareafgift pr. ton råolie i størrelsesorden mellemste takst, når eventuelle rabatter måtte være indregnet.

Det forekommer på denne baggrund uforståeligt, når spørgeren hævder, at den i lov om trafikhavne fastlagte procedure ikke skulle have været overholdt.

[Trafikministeren]

Det afgørende hensyn bag ministeriets afgørelse er som nævnt at begrænse de meget store indtægter, som Fredericia Havn har haft som følge af havnens faktiske monopolstilling i forbindelse med udførelsen af råolie over havnen.

Spm. nr. S 643

Til *justitsministeren* (8/3 89) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, om Danmark har tilsluttet sig Haagerkonventionen om international tilbagegivelse af bortførte børn og Luxembourgkonventionen om, at forældremyndighedsbeslutning for så vidt angår bortførte børn træffes i det land, hvor barnet levede før bortførelsen, og kan ministeren oplyse, om Danmark har indgået bilaterale aftaler om forældremyndighedsafgørelser og tilbagelevering af bortførte børn med andre lande og i givet fald hvilke?«

Begrundelse

Med det stadig stigende internationale samkvem er ægteskaber mellem statsborgere i forskellige lande blevet mere almindeligt, og ved skilsmisser bliver spørgsmålet om en hurtig og endelig afgørelse af forældremyndigheden stadig mere presserende, så børnenes skæbne ikke skal gøres til genstand for usikkerhed ved forskellige retlige afgørelser i forældrenes hjemland.

Svar (17/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Der findes to internationale konventioner om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser og om børnebortførelser, nemlig den europæiske konvention af 20. maj 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige aspekter af internationale barnebortførelser.

Ingen af disse to konventioner er endnu undertegnet eller ratificeret af Danmark, hvilket skyldes, at der på tidspunktet for konventionernes vedtagelse var nordisk enighed om ikke at tilslutte sig dem.

Efterfølgende har imidlertid både Sverige og Norge taget spørgsmålet op til fornyet overve-

jelse. Norge har således ratificeret begge konventioner i januar 1989, og Sverige har i efteråret 1988 vedtaget en lov, der muliggør ratifikation af konventionerne.

På baggrund af overvejelserne i Norge og Sverige nedsatte Justitsministeriet i januar 1988 en arbejdsgruppe med den opgave at afgive indstilling om, hvorledes de to konventioner vil kunne gennemføres i dansk ret. Arbejdsgruppens betænkning er for tiden under trykning. Jeg agter i den kommende folketingssamling at fremsætte lovforslag med henblik på dansk ratifikation af konventionerne.

Der er endvidere mellem de nordiske lande indgået en konvention om ægteskab, adoption og værgemål fra 1931. Efter artikel 22 i konventionen har administrative og retskraftige judicielle afgørelser om forældremyndighed under visse omstændigheder gyldighed i de andre stater uden særlig prøvelse. Konventionen omfatter kun nordiske afgørelser om forældremyndighed vedrørende nordiske statsborgere, der har været gift, og deres børn.

De nordiske lande har derudover gennemført ensartede love om fuldbyrdelse af afgørelser om privatretlige krav, jf. for Danmarks vedkommende lov nr. 300 af 8. juni 1977 om anerkendelse og fuldbyrdelse af nordiske afgørelser om privatretlige krav. Lovens § 2 indebærer, at alle afgørelser om forældremyndighed over et barn, om samværsret eller om udlevering af barnet, dvs. retsafgørelser, retsforlig, administrative afgørelser og aftaler, der er godkendt af en administrativ myndighed, herunder midlertidige afgørelser, der er truffet i Finland, Island, Norge eller Sverige, kan fuldbyrdes her i landet. Det er en betingelse, at afgørelsen kan danne grundlag for fuldbyrdelse i det land, hvor den er truffet. Loven omfatter også afgørelser om forældremyndighed over børn uden for ægteskab og afgørelser om forældremyndighed over børn i ægteskab, der ikke er truffet i forbindelse med en skilsmisse eller en separation.

Danmark har ikke indgået bilaterale aftaler med nogen lande om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser eller om tilbagegivelse af bortførte børn.

Spm. nr. S 644

Til *miljøministeren* (8/3 89) af:

Glistrup (FP):

»I hvilket omfang er gældende dansk genlovgivning i strid med den internationale tendens?«

Begrundelse

Ud fra den restriktionssyge og angst for alt nyt og spændende, som har præget det danske Folketing i de seneste årtier, har Danmark en speciallovgivning, der spænder ben for, at genteknologisk arbejde kan foregå her i landet i internationalt konkurrencedygtigt tempo.

Da bioteknologien repræsenterer fremtiden, såvel hvad angår et velsignelsesrigt menneskeliv som fremskaffelse af orden i rekordgældlandet Danmark, er det uhyre beklageligt, at Danmark med sin blå lov tilsyneladende tilsidesætter såvel OECD's henstillinger som den positive frihedstendens, der synes at præge udviklingen på området i masser af andre landes lovgivning.

Her er derfor et særdeles betydningsfuldt felt, hvor Danmark i disse år sækker agterud, og hvor der derfor er grund til ved besvarelsen af nærværende spørgsmål at få forfærdelighedskendsgernerne på bordet i al deres oprørende bredde og masse.

Svar (15/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Reguleringen af genteknologi er opbygget på forskellig måde i udlandet, afhængigt af om der er indført særregler for hele eller dele af området, om der alene er sket tilpasning af landenes almindelige lovgivning, eller om den eksisterende lovgivning er anset for at regulere området tilfredsstillende.

EF har som bekendt regler under udarbejdelse, som Folketinget behandlede den 1. december 1988. Flere EF-lande har endvidere indført eller er på vej til at indføre regler for genteknologi. USA har et meget detaljeret og gennemgribende regelsæt udarbejdet ud fra den eksisterende lovgivning. OECD enedes i 1986 om at anbefale retningslinjer såvel for brug af gensplejsede mikroorganismer i lukkede anlæg, laboratorier m.m. som for udsætning i miljøet. OECD's såkaldte GILSP-kriterier for lavrisikoorganismer siger, at gensplejsede organismer fra lavrisikoklassen kan behandles med samme indeslutningsgrad som tilsvarende

ikkegensplejsede organismer. For udsætning anbefaler OECD at gå frem fra sag til sag og trinvis fra laboratorium over drivhus til markforsøg i lille eller stor skala.

Det har vist sig, at meget få OECD-lande har fulgt retningslinjerne for lavrisikoorganismer. En række EF-lande afventer de kommende EF-direktiver om genteknologi, før de vil inddrage GILSP-kriterierne i konkret sagsbehandling. Danmark synes her at være langt fremme, når vi i konkrete sager anvender GILSP-kriterierne. I alt er der givet 12 godkendelser til produktion med gensplejsede celler, bakterier og svampe i Danmark, blandt disse endda ét revolutionerende enzym, hvor en dansk virksomhed er kommet først på markedet. Danmark tillader udledning af en vis mængde levende gensplejsede organismer med spildevandet i overensstemmelse med GILSP-kriterierne. Sager af denne art tager ca. to måneder.

Danmark er her på linje med Holland og England, mens Vesttyskland f.eks. hidtil ikke har tilladt udledning, heller ikke selv om den tyske industri har truet med at flytte udenlands. Fra Irland har vi eksempel på, at en dansk virksomhed har fået en restriktiv godkendelse uden udledning, uanset at de irske myndigheder i afgørelsen konstaterer, at den gensplejsede organisme opfylder GILSP-kriterierne. Den samme produktion ville efter alt at dømme have fået tilladelse til en vis udledning i Danmark.

OECD har bedt Danmark om som foregangsland at præsentere et par af de danske godkendelser på et OECD-møde om gener og sikkerhed her i foråret 1989 som led i OECD's arbejde på at gøre GILSP-kriterierne mere håndterbare.

For udsætning i miljøet har Danmark valgt en meget forsigtig kurs. Vi har et forbud i genteknologiloven, men samtidig tillades dispensationer, når det er miljømæssigt forsvarligt. Virksomhederne kan altså bare søge, hvilket jeg flere gange har opfordret dem til, når der har været kritik af dette forbud. Hidtil er der kun kommet én ansøgning. Andre lande som Belgien og Frankrig har været mere gunstigt stillet med en aktiv industri, som har haft hver 15-20 sager til vurdering hos de rådgivende myndigheder inden udsætning i miljøet.

EF-direktivet om udsætning er endnu ikke færdigforhandlet, og indtil da må vi fortsat tage udgangspunkt i OECD's anbefalinger om at gå

[Miljøministeren]

trinvis frem i hver enkelt sag, ganske som de gør i Belgien, Holland eller England, som vi har gode kontakter til og udveksler erfaringer med.

Jeg føler mig på denne baggrund ikke på nogen måde forurolet over situationen, hverken for miljøet eller for den praktiske udnyttelse af genteknologien. Vi er langt fremme i feltet, når det gælder udnyttelse af genteknologien, og jeg kan samtidig konstatere, at Danmark er i stand til at leve op til vore forpligtelser på det miljømæssige område, hvor vi bidrager aktivt til udformning af de miljømæssige kriterier for sikker anvendelse af genteknologien såvel i EF-som i OECD-sammenhæng.

Spm. nr. S 645

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (8/3 89) af:

Aage Frandsen (SF):

»Ville det være i overensstemmelse med gældende lovgivning om enkeltfagsundervisning på hf- og folkeskoleniveau, hvis der i større byer, f.eks. Århus, Odense, Ålborg, Esbjerg og Randers, ikke fandtes tilbud om undervisning i noget fag enten om dagen eller om aftenen, og i benægtende fald hvor stort skal udbudet af fag være om dagen og om aftenen i f.eks. Århus, hvis loven skal overholdes?«

Begrundelse

Det er fremgået af dagspressen, at de stramme budgetter i amterne har betydet økonomiske nedskæringer på enkeltfagsundervisningen flere steder. Spørgsmålet er herefter, i hvilket omfang udbudet må begrænses. Må Århus Amt f.eks. undlade at tilbyde undervisning om dagen og i stedet henvise kursister til aftenundervisning i Århus eller dagundervisning i Randers. Må Nordjyllands Amt og Fyns Amt lave tilsvarende begrænsninger i henholdsvis Ålborg og Odense. Må Århus Amt undlade at tilbyde undervisning om aftenen i Randers, Silkeborg og Grenå og i stedet henvise til dagundervisning i de pågældende byer eller til aftenundervisning i Århus. Må Vejle Amt undlade overhovedet at tilbyde undervisning i Horsens og i stedet henvise kursister til Vejle.

Svar (16/3 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Loven om prøveforberedende enkeltfagsundervisning fastsætter ikke præcise og firkantede regler for, hvor kurserne skal placeres, og hvor mange fag de enkelte kurser skal tilbyde. Der er heller ikke i lovgivningen fastsat specielle krav om tilbudet af henholdsvis dag- og aftenundervisning.

Jeg kan således ikke præcis oplyse det omfang, der skal til for at opfylde lovens intentioner. Men det må være naturligt, at amtskommunerne i planlægningen af enkeltfagsundervisningen tager udgangspunkt i det behov, der kan konstateres for disse kurser. Erfaringerne om søgningsmønsteret bør danne baggrund for fagtilbudets sammensætning og omfang samt placeringen af kurserne. Endvidere skal det sikres, at der inden for et rimeligt tidspunkt eller inden for et rimeligt geografisk område gives et undervisningstilbud, der omfatter samtlige fag og niveauer.

Amtsrådet kan selvfølgelig tage budgetmæssige hensyn og handle ud fra de forhåndenværende ressourcer og prioriteringen af disse, men kan ikke uden at komme i strid med lovens intentioner foretage en drastisk nedskæring af undervisningstilbudet eller helt afskaffe det, medmindre en tilsvarende nedgang i søgningen til kurserne er konstateret.

Spm. nr. S 646

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (8/3 89) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Er det i overensstemmelse med lov om folkeskolen, at en kommunalbestyrelse beslutter, at der højst indskrives 30 pct. fremmedsprogede elever i førsteklasse?«

Begrundelse

Af dagspressen fremgår det, at Ishøj Kommunalbestyrelse har bestemt, at der fremover højst må indskrives 8 fremmedsprogede elever eller 30 pct. i hver førsteklasse.

Baggrunden synes ifølge borgmester Per Madsens udtalelser at være »at sikre danske forældre og elever mod, at der bliver for mange børn af fremmed herkomst i den enkelte klasse«.

Det er et væsentligt princip i den danske folkeskolelov, at forældrene har ret til at få deres børn placeret i distriktsskolen. Spørgeren er be-

[Hanne Thanning Jacobsen]

kendt med, at denne ret i forvejen er begrænset for fremmedsprogede elever i og med kommunens muligheder for at placere fremmedsprogede elever på en anden skole end distriktsskolen, hvis der på denne skole er iværksat særlige foranstaltninger (typisk modtagelsesklasser eller flerkulturelle klasser). Denne begrænsning i retten til at benytte distriktsskolen er således pædagogisk begrundet.

Spørgeren finder det imidlertid dybt betænkeligt, at Ishøj Kommunalbestyrelse med sin beslutning i går tilsyneladende har føjet endnu en brik til en fravigelse af princippet om, at distriktsskoler er børns naturlige hjemskoler, nemlig et misforstået hensyn til danske elever og deres forældre.

Spørgeren mangler desuden belæg for, at det overhovedet er tilladt at fastsætte maksimumsgrænser i de enkelte klasser eller på den enkelte skole for antallet af bestemte typer af elever.

Svar (16/3 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan oplyse, at indvandrerforældre har samme rettigheder som andre forældre med hensyn til spørgsmålet om skoleplacering og skolevalg for deres børn. Herfra gælder alene de undtagelser, som spørgeren selv nævner, nemlig at fremmedsprogede elever kan optages i en anden skole end distriktsskolen, hvis der er placeret en modtagelsesklasse på denne skole, jf. § 2, stk. 2, i Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 20. november 1984 om folkeskolens undervisning af fremmedsprogede elever.

Hvad angår den nyordning, der er vedtaget af kommunalbestyrelsen i Ishøj, går denne ifølge oplysninger fra kommunalbestyrelsen ud på følgende:

Der indføres friere skolevalg for hele kommunen i overensstemmelse med Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 2. juni 1986 om fælles skoledistrikter og friere skolevalg i folkeskolen. Forældrene kan således fremsætte ønske om, hvilken skole i kommunen børnene ønskes optaget i. Der fastsættes i overensstemmelse med bekendtgørelsen retningslinjer for fordelingen af elever i de tilfælde, hvor ikke alle ønsker kan imødekommes. Kommunalbestyrelsen har med henblik på disse retningslinjer vedtaget, at der højst må være 30 pct. fremmedsprogede elever i hver klasse.

Kommunen går ud fra, at den omhandlede ordning vil kunne medføre en spredning af de fremmedsprogede elever, idet tidligere erfaringer i kommunen tyder på, at også mange indvandrerforældre har ønske om, at deres børn fordeles på kommunens forskellige skoler med henblik på at fremme børnenes indlæring i dansk og deres børns integration i et almindeligt skolemiljø.

Efter Undervisnings- og Forskningsministeriets opfattelse kan det af pædagogiske grunde i høj grad være ønskeligt at foretage en spredning af elever i tilfælde, hvor der i en distriktsskole er en meget stor andel af fremmedsprogede elever. Der kan imidlertid ikke i henhold til gældende regler fastsættes en kvotering for, hvor mange fremmedsprogede elever der kan optages på distriktsskolen.

Den vedtagne ordning i Ishøj Kommune er imidlertid et forsøg på ad frivillighedens vej at foretage en spredning af de fremmedsprogede elever både af hensyn til disse elever og af hensyn til skolens øvrige elever. Efter min opfattelse er der tale om et løsningsforsøg på et stort problem, som også bør overvejes i tilsvarende situationer i andre kommuner.

Det må imidlertid være en forudsætning for ordningens lovlighed, at de fremmedsprogede elever ligesom andre elever optages i skolen i grunddistriktet, hvis forældrene ønsker dette, jf. § 6, stk. 2, i bekendtgørelsen om fælles skoledistrikt og friere skolevalg i folkeskolen.

Endvidere går man ud fra, at gruppen af fremmedsprogede elever i forbindelse med kriterierne for, hvilke ønsker om anden skoleplacering der kan imødekommes, afgrænses ikke efter etniske kriterier, men alene efter, om det drejer sig om elever, der har særlige undervisningsbehov, f.eks. i form af særlig støtte i dansk, og at procentsatsen administreres som et vejledende kriterium, der kan indgå sammen med andre kriterier vedrørende fordeling af eleverne på kommunens forskellige skoler.

Jeg kan således svare, at selve den planlagte ordning i Ishøj Kommune under visse forudsætninger er tilladelig efter ministeriets opfattelse, og at den vil kunne være til gavn for alle elevgrupper.

Spm. nr. S 647

Til *industriministeren* (8/3 89) af:

Behnke (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at staten har spildt 70 mia. kr. på erhvervsfremmende formål de sidste 18 år?«

Begrundelse

I Politiken fra den 22. februar 1989, 4. sektion, side 4, beskrives det, hvorledes staten de sidste 18 år har anvendt 70 mia. kr. på forskellige erhvervsfremmende formål.

Det beskrives endvidere, hvordan disse mange milliarder har haft meget ringe positiv virkning for erhvervslivet, men ikke direkte skadelig virkning.

Spørgeren vil gerne have ministerens vurdering af artiklen ikke mindst sammenholdt med, hvilke initiativer erhvervene selv kunne have foretaget, hvis de 70 mia. kr. aldrig var blevet opkrævet i skat.

Svar (14/3 89):

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Artiklen i Politiken fra den 22. februar 1989, der henvises til i spørgsmålets begrundelse, tager sit udgangspunkt i rapporten fra Industriministeriets Fremtidssikringsudvalg, der blev afgivet i december 1988. Rapporten, der er udarbejdet af et embedsmandsudvalg under Industriministeriet, beskæftiger sig med lovgivningen under ministeriet og herunder også lovgivningen vedrørende erhvervsfremme. Rapporten indeholder på dette område en række betragtninger vedrørende organisationen og administrationen på erhvervsfremmeområdet, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig, og som i store træk går ud på, at der er behov for en betydelig reorganisering og forenkling af hele dette område.

I artiklen refereres i denne sammenhæng til en undersøgelse udarbejdet af Politiken, hvorefter erhvervsstøtten siden 1970 skulle have udgjort 70 mia. kr. Artiklen drager så den slutning, at når embedsmandsrapporten foreslår en betydelig reorganisering og forenkling af erhvervsfremmesystemet, så må alle de penge, der er brugt hertil siden 1970, være spildt.

Jeg kan ikke være enig i dette. Når man finder ud af, at erhvervsfremmesystemet må indrettes på en mere hensigtsmæssig måde for at kunne imødekomme fremtidens krav, er det ikke ensbetydende med, at så er alle penge, der hidtil er givet ud, spildt.

Jeg skal ikke gå ind på grundlaget for beregningen af beløbet 70 mia. kr., men blot anføre, at beregningsgrundlaget naturligvis må være en afspejling af den højrentepolitik, der blev ført af den daværende regering. Det har ikke mindst givet sig udslag i omkostningerne ved skibsværftsstøtten. Som bekendt er der nu taget skridt til aftrapning af skibsværftsstøtten.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg med henblik på at udmønte forslaget om en forenkling af erhvervsfremmesystemet agter at fremsætte lovforslag i begyndelsen af den nye folketingssamling, og jeg har bedt erhvervsorganisationerne om en reaktion på nogle overvejelser, jeg har gjort mig om det kommende erhvervsfremmesystem.

Spm. nr. S 649

Til *undervisnings- og forskningsministeren (8/3 89)* af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren stoppe anvendelsen af de hashforherligende bøger i folkeskolen?«

Begrundelse

Ifølge Jyllands-Posten fra den 7. marts d.å. side 3 er der stigende problemer med, at skolebørn helt ned i 12-13-årsalderen ryger hash.

Spørgeren er bekendt med, at bøger med artikler/indlæg fra f.eks. Tine Bryld efterlader det indtryk, »at hash nok ikke er så slemt endda«.

Tine Bryld skal have frihed til at have den holdning og skal være velkommen til at skrive om den. Men det er næppe let for en lærer at overbevise sine elever om farligheden af hash, når forfatteren til undervisningsmaterialerne klart har en mindre frygtsom holdning til hashbrugen.

Spørgeren vil derfor gerne have ministerens ord for, at de oplysningsmaterialer, der anvendes i skolerne om hash og andre rusmidler, klart tager afstand fra brugen af de pågældende stoffer.

Svar (16/3 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Ifølge den danske skoleordning er det ikke ministerens opgave at bestemme, hvilke bøger

[Undervisnings- og forskningsministeren]

og andre undervisningsmidler der anvendes i undervisningen på skolerne. Det er skolenævnet på den enkelte skole, der efter indstilling fra lærerrådet godkender, hvilke undervisningsmidler skolen må benytte.

Jeg nærer fuld tillid til skolenævnenes dømmekraft på dette område. Danske forældre er dybt bekymrede over udbredelsen af hash og andre stoffer blandt unge. Jeg er sikker på, at forældrerepræsentanterne i skolenævnet vil holde et vågent øje med, hvorledes børnene påvirkes.

Spm. nr. S 650

Til *kulturministeren* (8/3 89) af:

Behnke (FP):

»Hvilket provenu forventer ministeren at det kan indbringe staten at sælge alle kopiværker på danske museer?«

Begrundelse

I dag belaster statens indenlandske gæld skatteyderne med renteudgifter på brutto 35 mia. kr. om året.

Det er nærliggende, at staten så sælger ud af sine aktiver for at nedbringe gælden.

Da der næppe er politisk flertal for egentligt salg af statens kunstsamlinger, vil spørgeren gerne have ministerens vurdering af, hvad kopiværker isoleret vil kunne indbringe staten af ekstra indtægt.

Svar (15/3 89):

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Staten ejer alene de samlinger, der tilhører de statslige museer, hvilke er følgende under Kulturministeriet: Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst, Tøjhusmuseet, Den Hirschsprungeske Samling, Det Danske Filmmuseum og Ordrupgaardssamlingen, og følgende under andre ministerier: Zoologisk Museum, Geologisk Museum, Botanisk Museum, Medicinsk-Historisk Museum, Dansk Post- og Telegrafmuseum, Jernbanemuseet, Jagt- og Skovbrugsmuseet samt Landbrugsmuseet Gl. Estrup.

Disse museers samlinger kan rumme, hvad der kan betragtes som flere eksemplarer af f.eks. samme genstandstype, men det må i denne forbindelse tages i betragtning, at det – såvel

ud fra et museumsfagligt og forskningsmæssigt synspunkt som ud fra hensynet til museernes udadvendte formidlingsvirksomhed – er af væsentlig betydning at anlægge og opretholde bredt repræsentative samlinger.

Det er et fundamentalt princip inden for dansk museumsvesen, at en genstand, der en gang er indgået i en museumssamling, ikke kan udskilles igen. Dette princip blev lovfæstet ved museumsloven af 1984 for så vidt angår de samlinger, der tilhører statslige museer under Kulturministeriet (lovens § 5, stk. 1), og de samlinger, der tilhører museer, der modtager statstilskud i henhold til museumsloven (lovens § 11, stk. 1, 6)). Dog er der indføjjet hjemmel til, at kulturministeren i særlige tilfælde kan give tilladelse til udskillelse.

For så vidt angår kopiværker forstået som dubletter er disse i bemærkningerne til museumslovens § 5, stk. 1, netop nævnt som eksempel på, at det kunne være rimeligt, at kulturministeren gav tilladelse til udskillelse, når der i øvrigt foreligger en museumsfaglig begrundelse, f.eks. en byttesituation.

Jeg finder, at det fortsat må være museumspolitiske hensyn, der bestemmer, i hvilket omfang udskillelse kan finde sted, og jeg må afvise udskillelse i form af salg og ud fra den økonomiske begrundelse, der er anført af spørgeren.

Det er ikke muligt uden at iværksætte en mere detaljeret undersøgelse at foretage en vurdering af, hvad det kan indbringe staten at sælge alle kopiværker (dubletter), der findes i de statslige samlinger. Det er dog mit umiddelbare indtryk, at det ikke vil kunne indbringe større beløb.

Spm. nr. S 652

Til *trafikministeren* (8/3 89) af:

Behnke (FP):

»Er det korrekt, som oplyst af skibsreder Mac-Kinney Møller, at den projekterede Storebæltsbro er 8 m for lav?«

Begrundelse

I Fyns Amts Avis fra den 21. februar d.å. bringes der på side 2 en artikel, hvoraf det fremgår, at skibsreder Mac-Kinney Møller har påpeget det forkerte ved, at den projekterede Storebæltsbro kun skal have en gennemsejlingshøjde på 18 m. Skibsrederen sammenligner

[Behnke]

broprojektet med andre broer i verden og konkluderer, at der skal tilføjes mindst 8 m i højden for at give fri adgang for skibsfarten.

Spørgeren vil gerne have ministerens vurdering af behovet for disse ekstra 8 m.

Svar (17/3 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Spørgsmålet om den frie gennemsejlingshøjde i Storebælts Vesterrende har været genstand for drøftelse gentagne gange, herunder i pressen.

Resultatet blev, at den frie gennemsejlingshøjde i Vesterrenden blev fastsat til 18 m. Det fremgår af den redegørelse for projektet, som min forgænger som minister gav Folketinget den 9. november 1988.

Man kan ikke sige, at broen over Vesterrenden er 8 m for lav, da alle skibe kan gå gennem Østerrenden, hvilket Danmark er folkeretligt forpligtet til at sørge for.

Det er et meget begrænset antal handelsskibe, der afskæres fra at passere Vesterrenden med en fri gennemsejlingshøjde på 18 m.

Det er ikke anset for økonomisk rigtigt at afholde udgifter til en forøgelse af højden ud over de angivne 18 m.

Spm. nr. S 653

Til justitsministeren (8/3 89) af:

Hanne Andersen (S):

»Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af 24. februar på spørgsmål nr. S 554 af 22. februar d.å. oplyse, i hvor mange tilfælde der er meddelt dispensation efter en konkret vurdering, og om der i konsekvens af praksis i relation til bopælskravet i retsplejelovens §§ 19 og 111 vil blive fremsat forslag til ændring af retsplejelovens omhandlede paragraffer?«

Svar (20/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 554 har Justitsministeriet i relation til bopælskravene i retsplejelovens §§ 19 og 111 i praksis betragtet det storkøbenhavnske område som en helhed. Tilsvarende gælder for dommerne ved præsidetretterne i Odense, Århus og Ålborg.

Med hensyn til bopælskravet for dommere er der i øvrigt meddelt dispensation i 22 tilfælde efter en konkret vurdering.

For politimestrenes vedkommende er der enkelte tilfælde meddelt dispensation fra bopælskravet.

Som ligeledes anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 554 har hovedparten af dommerne og politimestrene fortsat bopæl i deres rets- eller politikreds, og Justitsministeriet har ikke planer om at fremsætte forslag til ændring af de omhandlede paragraffer i retsplejeloven.

Spm. nr. S 654

Til statsministeren (9/3 89) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Finder statsministeren ikke, at regeringen har et troværdighedsproblem, når nogle ministre varsler mulige skattelettelser, mens andre fra regeringspartierne omgående undsiger muligheden for skattelettelser?«

Begrundelse

Efter finansministerens fremlæggelse af regeringens forslag til besparelser, brugerbetaling og efterfølgende virkninger af dette blev det fra radikal side omgående afvist, at der kunne blive tale om skattelettelser – dette til trods for, at der i finansministerens redegørelse til pressen blev sagt det modsatte.

Disse efterhånden hyppige modsætninger i, hvad der fremlægges fra regeringens side, gør, at regeringen ikke virker troværdig, når den internt ikke selv er enig om den fremlagte politik. Statsministerens kommentar hertil er ønskelig.

Svar (14/3 89):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Nej, det mener jeg ikke.

Spm. nr. S 655

Til kirkeministeren (9/3 89) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren oplyse, om de statsautoriserede revisorer, der reviderer menighedsrådenes regnskaber, har afsløret alvorlige fejl eller mangler i regnskaberne?«

Begrundelse

I godt et år har menighedsrådenes regnskaber skullet revideres af statsautoriserede revi-

[Inger Stilling Pedersen]

sorer i stedet for af de folkevalgte – og dermed gratis – revisorer. Selv for et mindre sogn kan udgifterne til revisor ligge på 8.000–10.000 kr.

Såfremt de statsautoriserede revisorer ikke finder alvorlige mangler eller fejl i menighedsrådenes regnskaber, bør denne bureaukratisering af menighedsrådenes arbejde afskaffes og pengene anvendes på en bedre måde.

Svar (16/3 89):

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til, at revisionen tidligere er foretaget gratis af folkevalgte revisorer (nemlig provstiudvalget, der består af provsten som født medlem og 2–4 medlemmer valgt af provstiets menighedsrådsmedlemmer). Efter spørgerens opfattelse bør den bureaukratisering af menighedsrådenes arbejde, som den nye revisionsordning skulle indebære, afskaffes.

Jeg deler ikke den opfattelse, at det er en bureaukratisering af menighedsrådenes arbejde, at deres regnskaber nu skal revideres af uafhængige, faguddannede revisorer i stedet for af provstiudvalget. I den forbindelse vil jeg gerne pege på, at Rigsrevisionen i sin beretning om folkekirkens økonomi og administration m.v. afgivet den 16. april 1985 har udtalt følgende om den tidligere revisionsordning:

»Som led i en samlet gennemgang af kirkens økonomiske og regnskabsmæssige forhold finder Rigsrevisionen det naturligt at pege på det mindre tilfredsstillende i, at de lokale kirkelige regnskaber revideres af provstiudvalgene.

Som nævnt fastsættes størrelsen af den lokale kirkeligning stort set af provstiudvalgene. Endvidere deltager provstiudvalgenes enkelte medlemmer i deres egenskab af sognepræster eller menighedsrådsmedlemmer i administrationen af de udskrevne skatter, og endelig er det så atter provstiudvalgene, der reviderer regnskaberne.

En sådan revisionsordning kan ud fra et nutidigt syn på kontrollen med offentlige midlers anvendelse ikke anses for tilfredsstillende.

Ordningen bør derfor efter Rigsrevisionens opfattelse søges ændret på en sådan måde, at det sikres, at de meget betydelige midler, nu over 1,5 mia. kr., der administreres gennem de lokale kasser, underkastes en sagkyndig, uafhængig revision.«

Der er ikke officielt tilgået Kirkeministeriet oplysning om, at der er konstateret alvorlige fejl eller mangler i regnskaberne. Det er imidlertid en vigtig del af den faguddannede, uafhængige revisions virksomhed at vejlede kirkekasserne og menighedsrådene, og en sådan vejledning vil i sig selv indebære en betydelig forebyggende virkning med hensyn til fejl og misforståelser.

En sådan revision vil også klart virke forebyggende med hensyn til besvigelser af kirkelige kasser.

Den nye ordning har ikke medført kritik fra Rigsrevisionens side, hverken af principiel karakter, eller hvad udgifterne til ordningens gennemførelse angår.

Spm. nr. S 657

Til *justitsministeren (9/3 89)* af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Hvorfor har Danmark ikke ratificeret FN's konvention af 1949 om standsning af menneskehandel over grænserne og udnyttelse af prostituerede?«

Begrundelse

Hvis Danmark havde ratificeret FN's konvention af 1949 om standsning af menneskehandel over grænserne og udnyttelse af prostituerede, ville gældende dansk ret være mere klar. Og så ville der formentlig ikke være så stor usikkerhed med hensyn til, om annoncering efter udenlandske kvinder i danske blade er overtrædelse af dansk lovgivning.

Statsadvokaten i Viborg mener ikke, at det er en overtrædelse af straffeloven eller særlovgivning, hvis en dansker f.eks. annoncerer med thailandske piger til danske mænd, sådan som Tommy Mortensgaard fra Skjern har gjort. Det er forkasteligt, hvis det er lovligt at tjene penge ved at lokke udenlandske kvinder til landet til en ganske ukendt og usikker tilværelse. Oftest er deres eneste levevej ulovlig prostitution, hvis de ikke lever op til forventningerne hos den mand, der har fået dem til landet.

Svar (17/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

FN's konvention om bekæmpelse af handel med personer og udnyttelse af andres prostitu-

[Justitsministeren]

tion indeholder meget forskelligartede regler, herunder regler om at straffe særlige persongrupper, regler om udlevering samt regler om registrering og videregivelse af oplysninger om udenlandske prostituerede.

For så vidt angår pligten til at straffe særlige persongrupper, jf. art. 1 og 2 i konventionen, er der allerede i den danske straffelov i §§ 228 og 229 regler, der fastsætter straf for de bagmænd, der udnytter prostituerede.

På et særligt område kan der imidlertid stilles spørgsmål om, hvorvidt konventionen foreskriver, at personer skal straffes i videre omfang, end de danske regler giver mulighed for.

Efter straffelovens § 229, stk. 2, straffes den, »der udlejer værelse i hotel eller gæstgiveri til benyttelse til erhvervmæssig utugt«. I konventionens art. 2, nr. 2, er imidlertid foreskrevet, at enhver, der forsætligt udlejer husrum med henblik på andres prostitution, skal straffes.

Reglen i straffelovens § 229, stk. 2, som således ikke omfatter privat udlejning af værelse eller lejlighed til en prostitueret, skal ses i lyset af den prostitueredes berettigede interesse i at have en bolig. I tilfælde, hvor en privat udlejer ved at forlange en ågerleje udnytter den prostituerede, vil vedkommende dog efter omstændighederne kunne straffes efter straffelovens § 229, stk. 1.

I art. 18 i konventionen er det fastsat, at enhver kontraherende stat skal afkræve udlændinge, der er prostituerede, en erklæring bl.a. om deres identitet. De fremkomne oplysninger skal tilsendes myndighederne i de pågældende persons hjemland.

Denne regel er ikke i overensstemmelse med udviklingen inden for de sidste mange år med hensyn til registrering og videregivelse af personlige oplysninger.

På den baggrund finder Justitsministeriet ikke grundlag for på nuværende tidspunkt at ratificere konventionen.

Det bemærkes, at konventionen ikke indeholder regler, der forbyder annoncering med henblik på indgåelse af ægteskab.

Spm. nr. S 658

Til trafikministeren (9/3 89) af:

Arne Melchior (CD):

»Hvordan går det med planerne for at udvikle en trafikmæssig mønsterby kaldet Byen for

Alle, der tager ethvert tænkeligt hensyn til handicappede medborgere?«

Begrundelse

Tidligere trafikminister Frode Nør Christensen iværksatte projektet Byen for Alle. En række kommuner ønskede at påtage sig udførelsen af et sådant projekt, og Fredericia blev udvalgt. Ministeren bedes oplyse, hvilke økonomiske rammer der er lagt, samt hvor langt Fredericia er med at virkeliggøre planerne.

Svar (20/3 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Grundlaget for projekt Byen for Alle i Fredericia er et statstilskud på 10 mio. kr. og kommunale midler af samme størrelse. Hertil kommer en ombygning af Fredericia Banegård og ændrede adgangsforhold til byens posthuse.

Arbejdet på postkontorerne er afsluttet, og udgifterne hertil har andraget ca. 1 mio. kr. Der er etableret automatiske døre og på anden måde skabt gode adgangsforhold til kundelokalerne for de gangbesværede.

På banegården er der i 1988 udført arbejder for 0,4 mio. kr. til bl.a. ny adgangsrampe til stationen, automatiske døre og håndlister. I 1989 påregnes der anvendt 2,5 mio. kr. til bl.a. handicaptolet, automatiske døre samt elevator til perron. I 1990 påregnes der anvendt yderligere 1 mio. kr., antagelig til yderligere en elevator.

Stationens passagerfaciliteter vil i øvrigt blive moderniseret for 1 mio. kr. i 1989. Denne modernisering vil også komme de handicappede til gode.

Den kommunale del af projekt Byen for Alle omfatter først og fremmest etablering af to handicapegnede rutenet fra banegården til henholdsvis midtbyen og vestbyen. I ruten indgår ledelinier, særlig belægning ved kryds og stopsteder samt omlægning af fortove m.v.

Den første rute er under anlæggelse. Forløbet af ruten til vestbyen er fastlagt, og ruten forventes færdig i efteråret 1989.

Kommunen har ført forhandlinger med Vejle Amts Trafikselskab om forbedring af den kollektive trafik. Det væsentligste resultat er oprettelse af en særlig servicebusrute i en forsøgsperiode på to år. Ruten vil blive betjent af en helt nyudviklet bustype, der indsættes på en egnet rute i foråret 1990. Trafikselskabet finansierer driften af bussen.

[Trafikministeren]

Detaljerne i de tre delprojekter, stationsombygningen, rutenettet og servicebusruten, fastlægges i et nært samarbejde mellem myndighederne og de lokale handicaporganisationer.

Byen har iværksat et omfattende oplysningsarbejde over for såvel borgerne som kommunens ansatte om projektet og dets sigte, bl.a. gennem kursusvirksomhed, en informationsavis og en offentlig præmiekonkurrence.

Det kan supplerende oplyses, at postvæsenet i løbet af 1990 vil udgive et særfrimærke i anledning af projektet.

Hele projektet ventes afsluttet med udgangen af 1990.

Spm. nr. S 659

Til *justitsministeren* (9/3 89) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren pålægge politiet at undlade at fremsætte begæringer om hemmelige ransagninger, indtil dette spørgsmål er lovreuleret?«

Begrundelse

Der henvises til bemærkningerne om hemmelig ransagning s. 99-103 i Strafferetsplejeudvalgets betænkning om ransagning under efterforskning (bet. nr. 1159/88).

Svar (17/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Strafferetsplejeudvalget har i betænkning nr. 1159/88 om ransagning under efterforskning bl.a. overvejet spørgsmålet om behovet for fastsættelse af udtrykkelige bestemmelser i retsplejeloven om ransagninger af den i spørgsmålet omhandlede art, og jeg er indstillet på i den kommende folketingssamling at fremsætte lovforslag på grundlag af betænkningen.

Efter retsplejelovens bestemmelser er det domstolene, der på begæring af politiet inden for rammerne af den gældende lovgivning tager stilling til, hvorvidt der er grundlag for at gennemføre ransagning, og i givet fald formen herfor.

På den anførte baggrund finder jeg ikke anledning til at fastsætte instruksoriske forskrifter af den i spørgsmålet omhandlede karakter.

Spm. nr. S 660

Til *forsvarsministeren* (9/3 89) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange kvinder i forsvarret der har søgt optagelse i den danske FN-styrke nu, hvor ansøgningsfristen er udløbet, og hvor mange kvinder der er optaget i den danske del af FN-styrken, samt hvilke begrundelser der er lagt til grund for, at nogle eventuelt er sorteret fra efter endt uddannelsesforløb?«

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål nr. S 178 og S 179.

Svar (17/3 89):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Forsvarets annoncering i december 1988 og januar 1989 efter frivillige til den danske FN-beredskabsstyrke har resulteret i 885 ansøgninger fra officerer, befalingsmænd og menige. 8 af disse ansøgere er kvinder - alle menigt stampersonel.

Forud for FN-beredskabsperioden skal de pågældende gennemgå en særlig FN-uddannelse. Denne uddannelse gennemføres i perioden 10. april-12. maj 1989. I overensstemmelse med behovet påregnes kun 319 af ansøgerne, heri inkluderet alle 8 kvindelige ansøgere, optaget på uddannelsen. Uddannelsesperioden gælder tillige som prøvetid. Erfaringsmæssigt afgår knap 10 pct. af den samlede personelstyrke i løbet af uddannelsen, primært efter eget ønske og ofte i erkendelse af manglende evne til at leve op til de fysiske krav.

Ud over de nævnte 8 kvindelige ansøgere til den danske FN-beredskabsstyrke har en kvindelig befalingsmand søgt om at måtte besætte stillingen som hjælper for Force Movement Officer ved hovedkvarteret for FN-styrkerne på Cypern. Ansøgeren er optaget på FN-logistik-kursus i Norge i perioden 10.-27. april 1989 med henblik på at kvalificere sig til bestridelse af den ansøgte stilling.

Spm. nr. S 661

Til *forsvarsministeren* (9/3 89) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Vil ministeren redegøre for, hvad ministeren/regeringen har tænkt sig at gøre for at fremme muligheden for, at kvinder, der har gennemgået FN-uddannelsen på lige fod med

[Ingrid Rasmussen]

mandlige kolleger i Jægerspris, bliver udsendt på lige fod med deres mandlige kolleger til FN's fredsbevarende styrker?»

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål nr. S 178 og S 179.

Svar (17/3 89):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Spørgsmålet om anvendelse af kvindeligt militært personel ved det danske FN-kontingent på Cypern har via Udenrigsministeriet været forelagt FN-hovedkvarteret i New York. Der er herigennem opnået accept af, at Danmark kan anvende kvindeligt personel i en række funktioner i staben og i stabskompagniet. Det er Forsvarsministeriets agt at søge denne udvikling fortsat.

Forsvarsministeriet vil således, efter at FN-styrken i Namibia er kommet på plads, og efter at der er uddannet kvindeligt personel til FN-beredskabsstyrken, gennem drøftelser med FN-hovedkvarteret søge udvirket, at kvindeligt personel kommer til at indgå i det danske kontingent i Namibia på lige fod med mandlige kolleger.

Spm. nr. S 662

Til *justitsministeren* (10/3 89) af:

Glønborg (KRF):

»Kan ministeren oplyse, hvilke regler der gælder i de nordiske lande, EF-landene og USA om bedsteforældres ret til samvær med deres børnebørn i situationer, hvor den normale forbindelse gennem forældrene er afbrudt?»

Begrundelse

Efter dansk lovgivning har bedsteforældre ikke nogen særlig ret til samvær med deres børnebørn. Men for både børnebørn og bedsteforældre er det vigtigt at bevare forbindelsen med hinanden, selv om en af forældrene eller eventuelt begge forældre på grund af sygdom, død eller skilsmisse ikke længere fungerer som forbindelsesled.

Det er derfor interessant at vide, om man i de lande, vi normalt sammenligner os med, har fastsat samværsregler med det formål at sikre børn i sådanne vanskelige situationer mulighed

for at udnytte den menneskelige ressource, som bedsteforældre normalt er.

Svar (17/3 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

De nugældende regler i den danske myndighedslov om forældremyndighed og samværsret er udformet på grundlag af betænkning nr. 985/1983, som er afgivet af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet.

Som bilag 3 til betænkningen er optaget de dagældende regler i Norge, Sverige og Finland om bl.a. samværsret. Det fremgår heraf, at retten både i Norge og i Sverige i særlige tilfælde kan fastsætte, at andre end et barns forældre skal have ret til samvær med barnet.

Spørgsmålet om, hvorvidt der herhjemme bør indføres lignende regler, blev overvejet af arbejdsgruppen i den nævnte betænkning fra 1983. Det fremgår af betænkningen side 45, at det var arbejdsgruppens opfattelse, at det i en række tilfælde vil være værdifuldt for et barn at opretholde en kontakt til en voksen person, som det har haft nær kontakt til, selv om denne person ikke er en af barnets forældre, f.eks. hvor den efterlevende af forældrene, der ikke har haft barnet boende, tillægges forældremyndigheden efter indehaverens død, og hvor barnet kan have tætte relationer til afdødes ægtefælle eller samlever.

Imidlertid afstod arbejdsgruppen fra at stille forslag om en lovbestemmelse herom, idet den – ligesom Børnekommissionen, jf. dennes betænkning nr. 918 fra 1981, s. 156 – fandt, at der kan være en vis risiko for, at en sådan kontakt vil miste sin værdi for barnet, hvis den giver anledning til konflikter. I disse tilfælde var det arbejdsgruppens opfattelse at en kontakt med barnet bør ske i forståelse med indehaveren af forældremyndigheden.

Spm. nr. S 665

Til *miljøministeren* (10/3 89) af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren overveje at ændre reglerne og praksis for udbetaling af erstatning i forbindelse med tilslutning til et offentligt eller privat vandværk, således at der skabes mulighed for at give erstatning til grundejere, der efter lovens § 29 må ophøre med benyttelsen af egen brønd?»

[Knud Lind]

Begrundelse

I henhold til lov om vandforsyning § 30 kan grundejere, der efter § 29 i loven må ophøre med benyttelsen af egen vandforsyningsboring, have krav på erstatning for udgifterne ved tilslutningen til det fælles anlæg.

Der er således i loven kun regler om erstatning for grundejere med egen vandforsyningsboring, mens det samme ikke er tilfældet, når det drejer sig om grundejere, som må ophøre med benyttelsen af egen brønd.

Svar (17/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Når erstatningspligten er begrænset til kun at omfatte grundejere med egen boring og ikke grundejere med egen brønd, skyldes det, at brønde i det hele må betragtes som de mindst tilfredsstillende vandforsyningsanlæg.

Brønde vil som oftest være karakteriserede ved ringe teknisk standard og høj alder og i særlig grad være udsat for forurening og eventuelt udtørring som følge af, at vandindvindingen foregår fra de øverste jordlag.

Disse vandforsyningsanlæg bør derfor afløses af fælles vandforsyning, når det er praktisk muligt.

Begrænsningerne i erstatningsretten blev med denne begrundelse indført med vedtagelsen af den nye vandforsyningslov i 1978.

Med den viden om forureningstilstanden af drikkevandet fra disse enkeltbrønde, som vi i dag råder over, finder jeg ikke anledning til at ændre retstilstanden på dette område.

Spm. nr. S 666

Til *miljøministeren* (10/3 89) af:

Knud Lind (FP):

»Kan ministeren oplyse, efter hvilke cirkulærestemmelser kommunerne kontrollerer vandkvaliteten hvert femte år fra vandforsyningsanlæg i form af almindelige brønde til enkelthusstande?«

Begrundelse

Kommunerne er af egen drift allerede begyndt at foretage vilkårlige drikkevandskontrolprøver af private ejendommers brønde som en slags stikprøvekontrol, uagtet man ikke har

nogen begrundet mistanke om, at vandet i den pågældende brønd skulle være af ringe kvalitet.

Disse stikprøvekontroller er en yderligere belastning for borgere, som har bopæl i et landområde, og som ikke er tilsluttet offentligt eller privat vandværk.

Svar (17/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Med udstedelse af bekendtgørelse nr. 515 af 29. august 1988 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg er vandforsyninger, der alene forsyner en enkelt husstand, inddraget under det regelmæssige kommunale tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 1, litra a.

I medfør af bekendtgørelsens § 9 træffer kommunalbestyrelsen beslutning om de regelmæssige undersøgelsers hyppighed og omfang. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 1989.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsen også i medfør af tidligere bestemmelser på området havde adgang til at foretage analyser af vandet fra de pågældende anlæg med henblik på at kortlægge drikkevandskvaliteten i et område og eventuelt efterfølgende udarbejde projekter til en samlet løsning på konstaterede drikkevandsproblemer, eksempelvis ved udbygning af den almene vandforsyning.

Miljøstyrelsen vil om kort tid indlede en høringsprocedure vedrørende et nyt cirkulære om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, der mere detaljeret angiver anbefalinger til kommunerne i forbindelse med gennemførelse af den udvidede kontrol og eventuelle foranstaltninger som følger heraf.

Cirkulæret forventes udsendt i løbet af foråret 1989.

Spm. nr. S 667

Til *miljøministeren* (10/3 89) af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren under hensyn til kommunernes meget stramme økonomi udsætte tidsfristen for kommunernes revision af vandløbsregulativerne?«

Begrundelse

De mange nye tiltag inden for miljøområdet, som er blevet lagt ud til kommunerne, har bety-

[Knud Lind]

det en gevaldig merudgift for mange små landkommuner.

Udgifterne i forbindelse med revision af vandløbsregulativerne koster ca. 15.000 kr. pr. km til Det Danske Hedeselskab. På landsplan betyder det en samlet merudgift for kommunerne på ca. 300 mio. kr., som i sidste ende skal betales af skatteborgerne.

I nogle kommuner har man valgt at nedklassificere vandløbene, således at det er den enkelte lodsejer, der skal betale for Hedeselskabets undersøgelser. Dette betyder ofte en meget kraftig merudgift for de pågældende landmænd, der ikke engang har krav på at blive hørt i forbindelse med udfærdigelsen af vandløbsregulativerne.

Svar (17/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

De gældende bestemmelser om regulativer er indeholdt i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985.

Fristen 1. januar 1993 for udarbejdelse af nye regulativer er imidlertid den samme som den, der tidligere var fastsat i bekendtgørelse nr. 423, der trådte i kraft samtidig med den nye vandløbslov den 1. november 1983.

Den nævnte frist for regulativrevisionen blev fastsat i god forståelse med de kommunale organisationer, som det er forudsat i loven. De fornødne midler til løsning af opgaven inden for den fastsatte frist blev i sin tid afsat i forbindelse med forhandlingerne om lov- og cirkulæreprogrammet. Således er der i årene frem til 1993 afsat i alt 87 mio. kr. alene til regulativgenmængning og revision, heraf 63 mio. kr. til primærkommunerne og 24 mio. kr. til amtskommunerne.

Det er således ikke nær alle regulativer, der koster 15.000 kr. pr. km vandløb.

Formålet med regulativrevisionen er bl.a. at sikre, at regulativernes bestemmelser bringes i overensstemmelse med de planer, der fastlægger den miljømæssige målsætning for vandløbene. Regulativrevisionen er således et meget væsentligt element i opfølgningen af vandløbsloven og sikringen af gode vandløb.

Jeg finder på denne baggrund ikke anledning til at ændre tidsfristen.

Det er ikke korrekt, når det i begrundelsen for spørgsmålet anføres, at den nedklassificering, nogle kommuner har foretaget af visse

vandløb, påfører den enkelte lodsejer øgede udgifter. Der skal således slet ikke udarbejdes regulativer for de private vandløb.

I øvrigt fremlægges alle nye regulativer til gennemsyn i 8 uger, og berørte lodsejere har derfor god mulighed for at fremkomme med bemærkninger.

Spm. nr. S 668

Til *miljøministeren* (10/3 89) af:

Knud Lind (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange grundejere der i henhold til § 30 i bekendtgørelse af lov om vandforsyning af 4. juli 1985 har fået erstatning i forbindelse med, at de måtte ophøre med benyttelsen af egen vandforsyningsboring?«

Begrundelse

Det er spørgerens indtryk, at det er uhyre sjældent, at grundejere får erstatning i forbindelse med, at en kommunalbestyrelse efter § 29 i bekendtgørelse af lov om vandforsyning har skønnet ud fra en samlet vurdering for et større område, at vandforsyningen ikke findes tilfredsstillende, og derfor har udarbejdet planer for udførelse af et alment vandforsyningsanlæg og tilslutning til samme.

Årsagen til dette skal formentlig ses i, at det er kommunerne, der må betale erstatningen til grundejere, som pludselig skal tilsluttes et alment vandforsyningsanlæg eller som mindstemand betale passagebidrag.

Svar (17/3 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Det er landvæsenstretterne, der træffer afgørelse i disse sager. Miljøministeriet råder ikke over en samlet opgørelse over antallet af erstatningssager, da ministeriet ikke løbende underrettes om udfaldet af landvæsenstretternes sagsbehandling.

Det er således ikke generelt muligt at vurdere, i hvilket omfang de pågældende grundejere tilkendes erstatning.

Hvis der i medfør af vandforsyningslovens § 29 gennemføres et vandværksprojekt i et landområde med generelt utilfredsstillende vandkvalitet og en grundejer med acceptabel boring af hensyn til helheden påbydes at tilslutte sig

[Miljøministeren]

vandværket, har han efter vandforsyningslovens § 30 krav på erstatning for sine udgifter ved tilslutning til vandværket.

I mangel af enighed om erstatningens størrelse afgøres spørgsmålet af landvæsenstretten.

Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde under hensyn til anlæggets alder, eller hvis ejendommens hidtidige vandforsyning ikke er lovlig eller kvalitetsmæssigt tilfredsstillende. Erstatningen kan endvidere afkortes med den forøgelse i værdi, som tilslutningen til fælles vandforsyning måtte tilføre ejendommen. Endelig afgør landvæsenstretten, i hvilket omfang erstatningen skal betales af de interesserede grundejere (vandværket) eller af kommunen. I praksis vil det næsten altid være kommunen.

I forbindelse med den praktiske udformning og iværksættelse af et projekt til fælles vandforsyning af et område vil grundejere med acceptable boringer og drikkevandskvalitet som oftest blive fritaget for tilslutning, hvorefter det naturligvis ikke er grundlag for en erstatnings-sag.

Spm. nr. S 669

Til *arbejdsministeren* (13/3 89) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, om ansatte altid er berettigede til feriepenge af værdien af fri bil stillet til rådighed for den ansatte af arbejdsgiveren, samt oplyse, hvorledes disse feriepenge eventuelt beregnes?«

Begrundelse

Det ønskes oplyst, om ansatte, der af arbejdsgiveren får stillet bil til rådighed til brug for privat kørsel, har krav på feriepenge af det frynsegode, som værdien af fri bil udgør. Det bedes oplyst, om der altid er ret til feriepenge, herunder om f.eks. direktører og højere funktionærer og lign., der ikke bruger bilen erhvervs-mæssigt, også har krav på feriepenge af den modtagne naturalydelse.

Endelig ønskes i bekræftende fald præciseret, hvorledes disse feriepenge beregnes. Er det f.eks. arbejdsgiverens udgift til bilen, der tages som udgangspunkt, eller er det den værdi, den ansatte medregner som den skattepligtige værdi.

Svar (20/3 89):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Ved beregning af feriegodtgørelse og ferietillæg ses der bort fra sådanne lønningsandele, som ikke er indkomstskattepligtige, jf. ferielovens § 16, stk. 1. Der skal således ydes feriegodtgørelse og ferietillæg af lønningsandele, herunder værdien af fri bil, som er skattepligtige, forudsat at de omhandlede beløb kan betragtes som løn i ferielovens forstand.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der kun skal ydes feriegodtgørelse m.v. til lønmodtagere, der er omfattet af loven, jf. § 1. Eksempelvis er administrerende direktører, som er anmeldt til Aktieselskabs-Registeret, som udgangspunkt ikke omfattet af ferieloven. Spørgsmål om, hvorvidt en person er omfattet af ferieloven, henvises til Direktoratet for Arbejdstilsynet, Ferielovkontoret, Landskronagade 33-35, 2100 København Ø, ligesom konkrete sager kan forelægges for direktoratet.

Feriegodtgørelse og ferietillæg af værdien af fri bil beregnes af det indkomstskattepligtige beløb. Med hensyn til, hvilke beløb der er indkomstskattepligtige, og hvilke fradrag ligningsmyndighederne godkender i den forbindelse, henvises til skatteministeren.

Spm. nr. S 674

Til *trafikministeren* (14/3 89) af:

Duetoft (CD):

»Finder ministeren det rimeligt, at stykgods, der kommer med færgen fra Vesttyskland til Rødby Færg, skal sendes via Nykøbing F., selv om modtageren bor i Rødby?«

Begrundelse

Indtil for få år siden kunne man sende stykgods fra det sydlige udland til stationen Rødby Færg. I dag skal godset destineres Nykøbing F., hvorefter det omlades til lastbil i Rødby, køres pr. lastbil fra Rødby til Nykøbing F. – og tilbage igen, hvis modtageren bor i Rødby. For et praktisk eksempel på 600 kg, der var udsat for denne transport den 7. juli 1988, betød det en merfragtudgift på 2 × 355 kr., i alt 710 kr. Sendingen kørte i praksis to gange forbi modtagerens dør. Tidligere kunne erhvervsfolk i Rødby afhente godset fra pakhuset i Rødby Havn. Det sparede erhvervsfolkene for udgifter og det of-fentlige for transportbesvær.

Svar (21/3 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

DSB har oplyst, at den i spørgsmålet beskrevne praksis er et led i rationaliseringerne inden for stykgodsområdet.

Siden 1982 har DSB ikke haft en stykgodsterminal i Rødby Færge, men har distribueret gods pr. lastbil til Rødby Færge fra stykgodsterminalen i Nykøbing Falster. Det er således ikke rigtigt, som det anføres i begrundelsen for spørgsmålet, at godset omlades i Rødby Færge og derfra kører frem og tilbage mellem Nykøbing Falster og Rødby Færge.

Hvis DSB skulle have stykgodsterminaler i alle byer, hvor der er kunder, ville det betyde en stigning i omkostningerne og dermed prisen for kunderne. Jeg finder på den baggrund, at DSB's praksis er rimelig.

Endvidere er tillægget (merfragtudgiften) for at få sendt gods pr. lastbil fra Nykøbing Falster til Rødby Færge 24 kr. pr. 100 kg, altså 144 kr. i eksemplet og ikke 710 kr. som anført i begrundelsen for spørgsmålet.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 567

Formanden:

Fra boligministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 7264, var sålydende:

Til boligministeren (15/2 89) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Kan ministeren oplyse baggrunden for, at en ombygning til 96 mio. kr. i en ejendom i Odense af Kreditforeningen Danmark er forhåndsbelånt med 110.193.000 kr., og om ovennævnte lån er nedbragt, jf. realkreditlovens regler?«

Begrundelse

Der henvises til regnskab og bestyrelsesberetning fra I/S Difko XXXV.

Supplerende svar (16/3 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg går ud fra, at spørgsmålet vedrører realkreditbelåningen af Rosengårdscentret i Odense.

Tilsynet med Realkreditinstitutter har gennemgået lånesagen i det pågældende institut.

Det fremgår af sagen, at instituttet i marts 1987 tilbød forhåndslån til udvidelse af Rosengårdscentret. Lånetilbudet lød på 110.193.000 kr. (kontantværdi 98.797.000 kr.) opgjort på grundlag af budgetterede om- og tilbygningsudgifter på 114,5 mio. kr. Tilbudet var afgivet med forbehold om, at den efterfølgende værdiansættelse ved byggeriets afslutning skulle give grundlag for et lån af den tilbudte størrelsesorden.

Ifølge Difkos årsberetning for 1987-88 udgjorde de budgetterede udgifter til udvidelsen af Rosengårdscentret ekskl. finansieringsomkostningerne 95.522.000 kr., mens den endelige opførelsessum udgør 109.266.000 kr.

Difko har i januar 1989 opgjort den endelige anskaffelsespris til i alt 125.588.487 kr., heraf kurstab på kreditforeningslån 11.137.088 kr. Den samlede om- og tilbygningsudgift efter realkreditlovens bestemmelser udgør herefter 114,5 mio. kr.

Der kan ydes realkreditlån svarende til 90 pct. af om- og tilbygningsudgiften eller i alt kontant 103.050.000 kr. Det faktiske lån, som instituttet har ydet, er derfor mindre (omregnet til kontantværdi).

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forhandling om EF 6:

Skatteministerens redegørelse af 17. marts 1989 vedrørende forslag til Rådets direktiv om en fælles ordning for kildeskat af renteindtægter og forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/799/EØF om gensidig bistand mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder inden for området direkte skatter og merværdiafgift.

(Redegørelsen anmeldt 17/3 89. Redegørelsen givet 17/3 89. Meddelelse om forhandling 17/3 89).

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):